

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δρ. 40. Ἐξάμηνος δρ. 22. Τριμήνιος δρ. 12.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἔν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τριμήνη ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ, 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην Ὀλοῦδητος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 31ος

Ἐν Ἀθήναις, 10 Μαΐου 1924

Ἔτος 46ον—Ἀριθ. 24

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

(Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγοῦ DANRIT)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. (Συνέχεια)

Οἱ μαθηταὶ εἶχαν πεθάνει ἀπ' τὰ
γέλια!Ἡ πάπικα, βρίσκοντας τὴν πόρτ' ἀνοι-
χτή, ἔβηκε εἰς τὴν αὐλή, ὅπου ὁ ἀνθυ-
πασπιστής, μαζί με ἄλλα παιδιά, ἄρ-
χισαν κανονικὸ κυνήγι.Μερικοὶ ἑτοιμαζόνταν νὰ τὸ στρί-
ψουν γιὰ νὰ λάβουν μέρος
στὸ «κυνήγι τῆς πάπικας» ποὺ
γινόταν εἰς τὴν αὐλή, ὅταν, ξα-
φνικὰ, παρουσιάζεται ὁ ὑπο-
λοχαγὸς Κορλιέ, μαζί με τὸν
κ. Δαλονό... Ὅλοι μαρμάρω-
σαν σὲ στάση προσοχῆς, σὰν
ἀλύγιστες γιῶτες.— Ἀνάπαυσις! εἶπε ἀπλὰ
ὁ ἀξιωματικός. Στὶς θέσεις σας!

Ἰσχυρὰ στὸν κ. Δαλονό:

— Κύριε καθηγητά, μπο-
ρεῖτε νὰ πηγαίνετε. Μάθημα
τώρα πιά ἐν' ἀδύνατο νὰ γίνη.
Θὰ μένω ἐδῶ ὡς ποὺ νάρθῃ
ὁ κ. Διοικητὴς μετ' τὸν κ. Ἐ-
πιθεωρητή. Πηγαίνετε, σὰς
παρακαλῶ, στὸ γραφεῖο μου
καὶ κάνετε μιὰ ἀναφορά.Ὁ κ. Δαλονό, σοβαρότατος,
πῆρε τὸ καπέλλο του καὶ τὸ
φόρεσε... Ἀ, τὸν καίμενο τὸν
καθηγητή! Παρόμοια συγκί-
νηση δὲ θάχε βέβαια ποτὲ
ἄλλοτε νοιώσει εἰς τὴν ζωὴν του!Φαντασθῆτε τὸν τὴ στιγμὴν
ποὺ αἰσθάνθηκε τὸ γλιστερό
ἄσπράδι νὰ κυλᾷ πάνω εἰς τὴν
φαλάκρα του.Ἐβόγαλε ἓνα ξεφωνητὸ σὰ
νὰ τὸν εἶχε δαγκάσει φίδι...
Πέταξε ἀμέσως τὸ καπέλλο...
καὶ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ κεφαλιοῦ
του ἔκανε τὴν ἐμφάνισή της
μιὰ ὥρα ἀμέλειτα!

Τὸ γέλιο φάνηκε σ' ὅλα τὰ πρό-
σωπα, μὰ πάγωσε ἀμέσως. Κι' ὁ ὑπο-
λοχαγὸς πῆγε νὰ χαμογελάσῃ μὰ κρα-
τήθηκε γιὰτὶ ἀλοῖμονο ἀν' αὐτὴ τὴν
κρίσιμη στιγμὴν ἔχανε κι' αὐτὸς τὴ
σοβαρότητά του! Βγήκε λοιπὸν ἀμέ-
σως μαζί με τὸν καθηγητὴ ποὺ σχε-
δὸν τᾶχε χάσει!

Σὲ λίγο φάνηκε ὁ Στρατηγός.

Ἄ, ἡ φυσιογνωμία του προμηνούσε
κεραυνούς!— Κύριοι! εἶπε. Ἄν ὁ δράστης δὲν
φανερῶθῃ τὴν ἄμεσως, ὅλ' ἡ τάξη θὰ
φυλακισθῇ καὶ θὰ μένει εἰς τὴν σχολὴν
ὅλο τὸ καλοκαίρι, χωρὶς διακοπές!

Ὁ Στρατηγὸς βρόθηκε μπρὸς εἰς τὴν καρικατοῦρα του...
(Σελ. 170, στ' β')

Τότε νὰ βλέπατε τὰ μούτρα τῶν μα-
θητῶν! Ἡ τιμωρία ἦταν τρομερή.Κι' ὅμως, τόσο ἀλληλεγγύη ὑπῆρχε
ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὰ παιδιά, ὥστε ὅλοι
θὰ προτιμοῦσαν νὰ ὑποστοῦν τὴ σκληρὴν
τιμωρίαν παρὰ νὰ μαρτυρήσουν τὸν
ἐνοχο.Μὰ ὁ μικρὸς μας Πέτρος δὲν τὸ
ἐννοοῦσε ἔτσι. Εἶχε συνειδηθῇ ὁ φίλος
μας κι' ἡ φωνὴ της τοῦλεγε ὅτι ἡ
πράξις καὶ ὡς σύλληψις καὶ ὡς ἐκτέ-
λεσις ἦταν ὅλη δική του.Βγήκε ἀπ' τὴ θέση του, στάθηκε
προσοχὴ κι' εἶπε:

— Στρατηγέ μου, ἐγὼ εἰμ' ὁ ἐνοχος!

— Τὸ περίμενα!

Ἡ ἀποτέλεσμα τὸ φαντά-
ζεσθε.

Δεκαπέντε μέρες φυλακὴ
ἦταν ἡ τιμωρία τοῦ μικροῦ
φαρσέρ. Καὶ πρέπει νὰ πα-
ραδεχθῶμε ὅτι τὴ γλύτωσε
φτηνὰ, γιὰτὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ
στρατηγὸς ἤθελε νὰ τὸν ἀπο-
βάλῃ ἐντελῶς ἀπ' τὴν σχολήν.
Ὁ Γιάννης κι' ὁ Ἑρρίκος
Καρδινιὰν ἐτρέξαν καὶ κατόρ-
θωσαν, ὅχι χωρὶς δυσκολίες,
νὰ μεταπέσουν τὸ Διοικητή.
Ἀλλὰ ὁ μικρὸς αὐτὸ τὸ χρο-
νὸν δὲ θάκανε διακοπές!

Ἡ τιμωρία αὐτὴ τοῦ κό-
στισε καὶ γι' ἄλλο λόγο. Ὁ
προστάτης του εἶχε μετατεθῇ
ἀπ' τοὺς θωρακοφόρους εἰς τὴν
ἱππευτικὴν σχολὴν τοῦ Σωμῦρ.
Ὅστε ὁ Πέτρος θὰ περνοῦσε
ἐκεῖ τις διακοπές του.

Γιὰτὶ ἐξακολοῦθοῦσε νὰ χῇ
ὡς ὄνειρό του νὰ καταταχθῇ
εἰς τὸ ἱππικό. Δογάριαζε λοιπὸν
ἐπὶ τοὺς μῆνες τῶν διακοπῶν,
ὁ λοχαγὸς θὰ τοῦδινε τὰ πρῶτα
μαθήματα ἱππευτικῆς.

Δὲν ἦταν καὶ μικρὸν πρᾶγμα
νὰ πάρῃ μαθήματα ἀπὸ ἀξιω-
ματικὸν ποὺ ἦταν ἐξοχος εἰς
τὸ εἶδος του καὶ μάλιστα εἰς
τὴν Σχολὴν τοῦ Σωμῦρ ποὺ ἔχει
ρεκὸν παγκόσμιον.

Ἄλλα τὸ καλοκαίρι αὐτὸ ὁ Πέτρος ἔμελλε νὰ πληρώσῃ τὴς συνέπειες τῆς φάρσας ποὺ ἐπαιξε ὄχι μόνο εἰς βάρος τοῦ καθηγητοῦ του, ἀλλὰ καὶ τῆς πάπιας τοῦ Στρατηγοῦ.

Δὲ θὰ τὸ πιστέψετε ἂν σὰς τὸ πῶ, κί ὅμως εἶναι ὁλη ἡ ἀλήθεια: ὁ Πέτρος ἔμεινε καὶ πάλι ἀδιόρθωτος!

Ἡ ἐργασία ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸν ἐνοχλῇ καὶ τώρα μὲ ἰδέα κυριαρχοῦσε στὸ μυαλό του: Πῶς νὰ βρῇ τὴν ἐλευθερίαν του, νὰ μὴ κάθεται μὴνες δολοκλήρους κλεισμένος μέσα στοὺς ἰδίους τοίχους καὶ νὰ μὴ γυρίζῃ μέσα στὴν ἴδια αὐλὴ δολένα, ὅπως τὰ ξύλινα ἀλογάκια γυρίζουν στὸν ἴδιο κύκλο.

Ἄν καὶ φοβερά ἀμελής, ὁ Πέτρος, χάρη στὴν ἐξυπνάδα του, δὲν ἦταν ὁ τελευταῖος στὴν τάξη.

— Δὲ βαριέσαι! συλλογιζόταν. Ἄν ἀποτύχω στὶς ἐξετάσεις μου, θὰ καταταχθῶ στὸ στρατό θὰ γίνω κί ἔτσι ἀξιωματικὸς καὶ μοῦ εἶναι τὸ ἴδιο!

Ὁ συλλογισμὸς αὐτὸς βέβαια δὲν τιμοῦσε τὴ φιλοτιμίαν τοῦ μικροῦ μας φίλου: Πρῶτα-πρῶτα δὲν εἶναι σωστὸ νὰ προεξοφλῇ κανεὶς μὴν ἀποτυχία. Παραδίδοντας στὴν τύχην τὴ φροντίδα νὰ μὴ πῇ στὸ Σαλιν-Σὺρ, ὁ Πέτρος ἐξασφάλιζε στὸν ἑαυτὸ του τὸ προνόμιον νὰ μὴν κάνῃ τίποτα. Ἐτσι βέβαια κανεὶς δὲν πάει μπροστά!

Ὑστερα δὲν ἤξερε νὰ ἐκτιμῇ τὰ μέσα ποὺ τοῦ παρείχαν οἱ προστάτες του. Ἄλλα παιδιὰ κάνουν σκέψεις σὰν αὐτή:

«— Τί καλὰ ἂν εἶχα τὰ μέσα νὰ παρακολουθῶ ἀνώτερα μαθήματα καὶ νὰ διαπρέψω!»

Κί ὁ Πέτρος εἶχε τὰ μέσα καὶ τὰ περιφρονοῦσε!

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι πολλοὶ ἀξιωματικοὶ φθάνουν καὶ στοὺς ἀνώτατους βαθμοὺς, χωρὶς νὰ βροῦν ἀπ' τὴ σχολὴ τοῦ Σαλιν-Σὺρ. Ναι, μὰ χρειάζεται νὰ συντρέξουν πολεμικὲς περιστάσεις, ποὺ πάντα διευκολύνουν τὸ στρατιωτικὸ στάδιο. Ἐξω ἀπ' αὐτὸ, χρειάζεται ν' ἀποκτήσῃ κανεὶς γνώσεις, μὲ τίς ὁποῖες οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ Σαλιν-Σὺρ εἰν' ἐφοδιασμένοι κί αὐτὸ πάντα φέρνει κάποια καθυστέρηση. Ὅπως νᾶναι οἱ στραβὲς αὐτὲς ἰδέες δὲν ξεκολλοῦσαν ἀπ' τὸ μυαλό τοῦ Πέτρου.

Τὸ μόνο ποὺ τὸν δικαιολογοῦσε εἶναι ὅτι τότε χαλοῦσε ὁ κόσμος μὲ τὰ κατορθώματα τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ στὴν Ἀφρική. Οἱ ἐφημερίδες ἦταν γεμάτες εἰδήσεις ἐνθουσιαστικῆς, οἱ ποιητὲς τραγουδοῦσαν τίς νίκας καὶ καθένας ποὺ φοροῦσε στρατιωτικὴ στολὴ δνειροπολοῦσε νὰ βρεθῇ στὶς τρομερὲς αὐτὲς Ἀφρικανικὲς ἀπικνίες.

Ἡ ἄλωση τῆς Σμάλας, ποὺ τὴ θεωροῦσαν πρωτεύουσαν τοῦ Ἀραβικοῦ κράτους, εἶχε προκαλέσει στὴ Γαλλία

μεγάλον ἐνθουσιασμό. Ὑστερα ἡ νίκη τοῦ Μπουγκὼ στὸ Ἰσλὺ καὶ τέλος ἡ σύλληψη τοῦ ἰδιοῦ τοῦ Ἀβδ-Ἐλ-Καδὴρ ἀπ' τὸ στρατηγὸ Λαμορισιέρ, ἔκαναν τὴν καρδιά τοῦ Πέτρου νὰ σκιρτᾷ, ὅταν τ' ἀκούγε νὰ τὰ διαβάζουν στὴν ἡμερησία διαταγὴ τοῦ Πρωταναγέ.

Μ' αὐτὰ τὰ δνείρα ἔζησε ὡς τὰ 1849, ἀντὶ νὰ κοιτάξῃ τὰ μαθήματά του καὶ τίς ἐξετάσεις γιὰ τὸ Σαλιν-Σὺρ. Ὡστόσο ἔλαβε μέρος στὶς ἐξετάσεις, ἀλλὰ φυσικὰ ἀπέτυχε. Ἐγγράφε τότε ἕνα ἱκετευτικὸ γράμμα στὸν Ἑρρίκο Καρδινιὰν:

— «Λοχαγέ μου, σὰς ἱκετεύω, ἀφίστε με νὰ καταταχθῶ στὸ στρατό. Θὰ ἰδῇτε πῶς θάμαι καλὸς στὸ σύνταγμα. Τοῦλάχιστον θὰ πάψω νάμαι φυλακισμένος, θὰ τρέχω, θὰ καθαλιεῖω καὶ σὰς ὀρκίζομαι ὅτι θὰ προκόψω. Ἄν μποροῦσα νὰ πάω ἀμέσως στοὺς σπαχήδες ἢ στοὺς Ἀφρικανοὺς «κυνηγούς», θὰ βλέπατε τί θὰ κατόρθωνα. Μάλιστα, θὰ βλέπατε!...»

Μὰ ὁ λοχαγὸς δὲν ἔδωσε ἀμέσως τὴ συγκατάθεσίν του.

Μόλις κατὰ τίς διακοπὰς τοῦ 1849 ἀποφάσισε νὰ υποχωρήσῃ στὴν ἐπιθυμία τοῦ Πέτρου.

Ὅσο γιὰ τὸ Ἀφρικανικὸ ἱππικόν, δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ σκέψη. Πρῶτα-πρῶτα δὲν ἐδεχόνταν παρὰ μόνο στρατιῶτες μ' ἐνὸς χρόνου τοῦλάχιστον ὑπηρεσία. Ὑστερα ὁ Καρδινιὰν δὲν ἠθελε ν' ἀφήσῃ τὴν ὀρμητικὴ αὐτὴ φύση στὶς πολεμικὲς περιπέτειες ἀπὸ τόσο μικρὴ ἡλικία.

Ἰσα-ἴσα τότε εἶχε πάρει τὸ τέταρτον γαλόνι καὶ εἶχε μετατεθῇ στὸ σύνταγμα τοῦ στὸ Τούρ, ὡς διοικητὴς ἱλῆς θεωρακοφόρων.

Ὁ Πέτρος τότε ἦταν δεκαοχτὼ χρόνων καὶ πολὺ καλὰ ἀνεπτυγμένος. Κί ὁ Ἑρρίκος ἀποφάσισε νὰ τὸν κρατήσῃ σὲ μὴ ἴλη τοῦ συντάγματός του.

— Μόνο νὰ μὴν ὑπολογίζῃς πάνω σὲ μένα, παιδί μου! τοῦ εἶπε. Θὰ σὲ προσκολλήσω στὸν οὐλαμὸ τῶν μαθητευομένων καὶ θὰ σ' ἔχω στὸ μάτι. Περιττὸ νὰ βασίλῃς στὴν ἐπιεικείαν μου. Ἀπὸ σένα θὰ ζητῶ τὸ διπλὸ ἀπ' ὅσα ζητῶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Πρέπει νὰ τὸ ἔξερις: Ἄν ἐπιμένεις νὰ καταταχθῇς, σὲ παίρνω μαζί μου γιὰ νὰ σὲ κάμω ἄνθρωπον μὲ κάθε τρόπο κί ὄχι γιὰ νὰ περνᾷς τὸν καιρὸ σου. Σκέψου καλὰ κί ἀποφάσισε.

— Τὰ σκέφθηκα ὅλ' αὐτά, ταγματάρχα μου. Θὰ καταταχθῶ στὸ σύνταγμα σὰς, ἀπάντησε ὁ Πέτρος σταθερά.

— Σὺμφωνοί! εἶπε ὁ ταγματάρχης. Θὰ πᾶς κάμποσες μέρες στὸ Παρίσι. Μόλις γυρίσης, θ' ἀναλάβῃς ὑποχρεωτικὴ κατάρτη γιὰ ἑπτὰ χρόνια... καὶ τὰ μάτια σου τέσσερα!

Ὁλόκληρη περιουσία ἂν τοῦ εἶχαν

χαρίσει, ὁ Πέτρος δὲ θάχε τόση χαρὰ.

Τὴν ἄλλην μέρα πήρε τὴ βαλίτσα του καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ Παρίσι ν' ἀναγγεῖλῃ τὴν εἰδήσιν. Βρῆκε καλὴ υποδοχή. Γιατί, ἂν εἶχε τὰ ἐλαττώματά του, εἶχε ὅμως καὶ καλὴ καρδιά καὶ χαρακτήρα ἴσιο καὶ ἀλύγιστον σὰ γυμνὸ σπαθί.

Ὁ Γιάννης ὥστόσο τοῦκαμε παρατηρήσεις. Αὐτὸς, ὁ σοφός, ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς μελέτης, ἦταν ἀδύνατον νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἰδιοσυγκρασία αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ.

Ὅσο γιὰ τὴν ἀδελφή του, ποὺ ἴσως θὰ μπορούσε νάχη δυνατὴ ἐπίδραση ἀπάνω του, δὲν βρισκόταν πιά ἐκεῖ. Τώρα καὶ δυὸ χρόνια, εἶχε πραγματοποιήσει τ' ὄνειρό της: εἶχε μὴν στὸ σωματεῖον τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Ἑλέους. Κί ὁ Πέτρος στὴ σύντομην ἐπίσκεψιν, ποὺ τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ κάμῃ, μόλις τὴν ἀναγνώρισε κάτω ἀπ' τὴν κάτασπρη σκούφια ποὺ σκέπαζε τὸ κεφάλι της.

Τοῦ θύμισε τὰ καθήκοντά του πρὸς τοὺς εὐεργέτες του καὶ τίς υποχρεώσεις τῆς νέας ζωῆς ποὺ εἶχε ἀρχίσει. Τὸν παρακάλεσε, τὸν ἐξώρκισε νὰ γίνῃ ἐργατικὸς καὶ φρόνιμος.

Ὁ Πέτρος ὑποσχέθηκε.

Ἀλλὰ οἱ ὑποσχέσεις του ἴσως ἦταν ἀνώτερες ἀπ' τίς δυνάμεις του. Στὸ χαρακτήρα του ὑπῆρχε μὴ ἀσυγκράτητη τάση γιὰ κίνησιν καὶ δράσιν.

Μετὰ τὴν ἐκρήξιν, τὸ ἡφαίστειον ἡσυχάζει. ἴσως γι' αὐτὸν θὰ ἦταν προτιμώτερον νὰ πάῃ κατ' εὐθεῖαν στὴν Ἀφρική. Μερικὲς σπαθιὲς ποὺ θάδινε ἢ θάπαίρνε, ἴσως θὰ μπορούσαν νὰ τοῦ φτιάξουν τὸ χαρακτήρα, ποὺ ὡς τώρα στάθηκε ἀδιόρθωτος. Ἀλλὰ «ὅ,τι εἶναι γραπτόν, εἶναι γραπτόν» ὅπως λένε οἱ μοιρολάτρες Ἀραβες. Μετὰ ἕνα μῆνα ὁ Πέτρος ἄφινε τὸ Παρίσι καὶ γύριζε στὸ Τούρ.

Δυὸ μέρες μετὰ τὴν ἀφίξίν του, μπορούσε κανεὶς νὰ τὸν δῇ μὲ τὰ ρούχα καὶ τὸ σκούφο τοῦ σταύλου νὰ ξύνη μὲ τὸ ξυστήρι τὴ «Χαϊδῶ», τὴ φοράδα του, ἐνῶ τὸν ἐπέβλεπε ἄγρυπνα ὁ ταγματάρχης Καρδινιὰν.

Μ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως, θὰ ἰδῇτε ἀργότερα, παιδί μου, ὅτι ὅταν τὰ ἐλαττώματα τοῦ χαρακτήρα δὲν διορθοῦν στὸ σπίτι ἢ στὸ σχολεῖον, ἔχουν πολὺ θλιβερὲς συνέπειες στὸν κατοπινὸ βίον τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Ὁ αἰώνας τῶν ἐφευρέσεων

Ὅπως τὸ 1830, ἔτσι καὶ τὸ 1848 εἶναι χρονολογία ἱστορικὴ γιὰ τὴ Γαλλία γιὰτὶ τὸ χρόνον αὐτὸ ἔγινε ἡ δευτέρη ἐπανάστασις στὸ διάστημα τοῦ 19ου αἰῶνα, ποὺ ἔρριξε ἀπ' τὸ θρόνον τὸ Λουδοβίκο Φίλιππο κί ἀνακήρυξε, γιὰ δευτέρην φορά, τὴ Δημοκρατίαν.

Μὰ ἡ Δημοκρατία αὐτὴ δὲ βάσταξε

πολύ, γιὰτὶ σὲ λίγο τὴ διαδέχθηκε ἡ δευτέρη Αὐτοκρατορία: ὁ ἀνιψιὸς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, Λουδοβίκος Βοναπάρτης, ποὺ εἶχε ἐκλεχθῇ τὴν ἀρχὴν πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἔγινε σὲ τρία χρόνια Αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων μὲ τ' ὄνομα «Ναπολέον Γ'».

«Τρίτος»—γιὰτὶ ὁ μικρὸς «Βασιλεὺς τῆς Ρώμης» ποὺ περισσότερο ἢ ἐξορία παρὰ ἡ ἀρρώστεια τὸν σκότωσαν σ' ἕνα μελαγχολικὸν παλάτι τῆς Αὐστρίας, μ' ὅλο ποὺ δὲ βασίλευσε, ἔχει στήν ἱστορίαν τὸ ὄνομα Ναπολέον Β'.

Ἡ παλινὸρθωσις τῆς αὐτοκρατορικῆς δυναστείας χαιρετίσθηκε μὲ ἀπερίγραπτη χαρὰ ἀπ' ὅλους ἐκείνους—κί ἦταν ἀπειράριθμοι—ποὺ διατηροῦσαν εὐλαδικὰ τὴν ἀνάμνησιν τῶν θριάμβων τοῦ Ναπολέοντος. Περιττὸ νὰ σὰς πῶ ὅτι ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ἦταν κί ὁ Ἑρρίκος κί ὁ Γιάννης Καρδινιὰν, γιοὶ τοῦ «Μικροῦ Τυμπανιστῆ» καὶ βαπτιστικοὶ τοῦ Ναπολέοντος.

Ὁ πρῶτος ἀπ' τοὺς δυὸ φίλους μας προσπαθοῦσε τότε νὰ στρώσῃ τὸν Πέτρον στὴ στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, ἐνῶ ὁ δεύτερος ἐξακολουθοῦσε τίς ἐπιστημονικὲς του ἐργασίες.

Ἡ κυριώτερη ἐφεύρεσις τοῦ 19ου αἰῶνα εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀτμοῦ στὴ βιομηχανίαν καὶ στὴν κίνησιν. Μὰ κάθε νέα ἐφεύρεσις προκαλεῖ κί ἄλλες σχετικὲς καὶ δευτερεύουσες ἀνακαλύψεις.

Ὁ ἀτμός ἔφερε τὴν ἀτμομηχανή. Ἡ ἀτμομηχανή, ἔφερε τὰ φρένα ποὺ λειτουργοῦν μὲ «πεπιεσμένον ἀέρα» καὶ καθέξῃ. Γενικὰ ὁ αἰῶνας αὐτὸς εἶναι γεμάτος ἀνακαλύψεις κί ἐφευρέσεις γι' αὐτὸ κί ὀνομάζεται «αἰῶνας ἐφευρέσεων».

Ὁ Γιάννης εἶχε μελετήσει καλὰ κάθε προγενέστερη ἀνακάλυψιν. Ξέρουμε ὅτι ὡς τώρα εἶχε συντελέσει στὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἔλικα.

Δυὸ χρόνια μετὰ τὸ θάνατον τοῦ πατέρα του, στὰ 1843, οἱ κοινοὶ κόποι του μὲ τὸν κ. Νορμάν ἔφεραν ἐπὶ τέλους ἀποτελέσμα.

Εἶχαν συνενοηθῇ μὲ τὸ λοχαγὸ τοῦ μηχανικοῦ Μελίλ ποὺ τ' ὀνομά του ἔχει συνδεθῇ μὲ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἔλικα κί ἐναυπήγησαν στὴ Χάδρη τὸ πρῶτον γαλλικὸν πλοῖον μ' ἔλικα, βάζοντας ἔτσι σ' ἐφαρμογὴν τὴν ἰδέαν τοῦ ἐργάτη Δαλλερύ, ποὺ ἐκείνος τὴν εἶχε σκεφθῇ τριάντα χρόνια νωρίτερα, στὰ 1803, μὰ δὲν τὴν ἐφάρμοσε γιὰτὶ τοῦλειπαν τὰ χρήματα.

Βλέπετε, οἱ πιδὼ ὥραιες ἀνακαλύψεις τίς περισσότερες φορές μένουν πολὺν καιρὸν στὸ στάδιο τῆς προπαρασκευῆς. Σήμερα, ἂν συναντήσῃ κανεὶς πλοῖον μὲ τροχοὺς σὰ πλευρά, θαρρεῖ πῶς βρισκεται μπροστὰ σὲ κάτι ἀπαρ-

χαιωμένο, ποὺ κάνει γιὰ τὸ μουσεῖον. (1) Κί ὅμως, ὅταν ὁ Νορμάν, ὁ Μελίλ κί ὁ Γιάννης Καρδινιὰν ἔκαναν τὴν πρώτην τους δοκιμὴν, κανεὶς δὲν τοῦμοῦσε νὰ πιστέψῃ στὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆς τῆς ἀπόπειρας. Μόνο ὁ Δεσσύ, ποὺ ὁ Ἑρρίκος τοῦ εἶχε γνωρίσει τὸ Γιάννην, συμμερίζοταν τὴν πίστη τῶν

(1) Ὁ λοχαγὸς Danrit ἔγραψε πρὸ ἐλλοσι καὶ πλεόν χρόνων, ὅποτε τὰ πλοῖα μὲ τοὺς τροχοὺς δὲν ἦταν κί πολὺ σπάνια.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΨΕΥΤΙΕΣ ΤΟΥ ΜΥΓΧΑΟΥΖΕΝ

IB'.

Στὴν κοιλιὰ τοῦ τεράστιου ψαριοῦ.

Ἐνα καλοκαιριὰτικο ἀπόγεμα,—δηγεῖται ὁ βαρὼνος Μυγχαούζεν,—κολυμποῦσα σὲ μιὰ ὠραία γαλλικὴ ἀκτὴ, ἐκεῖ κοντὰ στὴ Μασσαλία. Τὸ κολύμπι αὐτὸ λίγο ἔλειψε νὰ μοῦ στοιχίσῃ τὴ ζωὴ. Γιατί μόλις βγήκα στὰναιχτιά, εἶδα ἄξαφνα ἕνα τεράστιον ψάρι νὰ ἔρχεται κατ' ἐπάνω μου, μὲ τὸ στόμα δόλονο καὶ μὲ μιὰ γληγοράδα καταπληκτικὴ. Ἀδύνατον νὰ τὸ ξεφύγω. Τεντώθηκα τότε, ἄπλωσα τὰ πόδια μου κολλητὰ, κόλλησα καὶ τὰ χέρια μου σὲ τὸ σῶμα μου καὶ ἔγινε ὅσο μπορούσα λεπτότερος. Χώθηκα εἰς τὸ στόμα τοῦ ψαριοῦ καὶ πρὶν προφθάσῃ νὰ μὲ δαγκάσῃ, γλύστονα ἴσια ὡς μέσα στὴν κοιλιὰν τοῦ, ὅπου βρέθηκα σ' ἕνα πυκνὸτατον σκοτάδι καὶ σὲ μιὰ ἀνυπόφορον ζέστη σὰ νάμουν στὴν Κόλασιν.

Ἀρχισα τότε νὰ κουνιέμαι ζωηρά, νὰ περπατῶ, νὰ τρέχω καὶ νὰ χοροπηδῶ μέσα στὴν πελώρια ἐκείνη κοιλιὰ, μὲ τὴν ἰδέαν δι' ὅτι θάκατα τὸ ψάρι νὰ ποιήσῃ καὶ νὰ μὲ ξεράσῃ. Ἀλλὰ τοῦ κάκου. Ὅσα κί ἂν ἔκανα, τὸ θηρίον δὲν ἐπαίονε εἰδήσιν. Μόνο διὰν ἄρχισα ὑστερα τίς τοῦμπε, τὸ ψάρι ἐνοιωσε, φαίνεται, κάποια ἐνόχλησιν καὶ ξαφνικὰ πῆρε μιὰ κάθεινθ θέσιν,—ἀπὸ ὀριζόντια πρὸς εἶχε πρὶν,—κί ἔβγαλε τὸ κεφάλι του ἀπ' τὸ νερό.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνην περνοῦσε ἕνα μεγάλο καράβι Ἰταλικόν. Οἱ ναῦτες εἶδαν τὸ ψάρι, τὸ καμάκωσαν καὶ μὲ πολὺν κόπον τὸ ἀνέβασαν σὲ καράβι. Ἐκεῖ

ἄρχισαν νὰ συζητοῦν πῶς ἔπρεπε νὰ τὸ κομματιάσουν καὶ νὰ τὸ ξεκοιλιάσουν, γιὰ νὰ βγάλουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερον λάδι. Ἡξερα ἰταλικά, ἀκούγα ἀπὸ κεί-μέσα τίς ὁμιλίας τους κί ἔτρεμα γιὰ τὴ ζωὴ μου. Ἄν, καθὼς θάκοβαν τὸ ψάρι, τὰ μαχαίρια τοὺς ἔκοβαν καὶ μένα; Κί ἀπὸ αὐτὸ τὸ φόβον καθόμουν στὴ μέση τῆς κοιλιᾶς, μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς δὲν θὰ μ' ἔφταναν τὰ μαχαίρια, γιὰτὶ ἡ κοιλιὰ ἐκείνη ἦταν τόσο μεγάλη, ποὺ θὰ χωροῦσε κί ἄλλους δέκα σὰν καὶ μένα.

Ἐπιτέλους τὰ μαχαίρια τὴν ἀνοίξαν σὲ πλευρὸν καὶ λίγο φῶς μπήκε στὴ σκοτεινιά μου. Ἀρχισα τότε νὰ φωνάζω μ' ὅλην μου τὴ δύναμιν, γιὰ νὰ μᾶκούσουν καὶ νὰ μὲ βγάλουν ἀπὸ τὴν Κόλασιν ἐκείνην, ὅπου ἀπὸ στιγμὴν σὲ στιγμὴν κινδύνευα πιά νὰ σκάσω. Μ' ἀκούσαν πραγματικῶς. Κί εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῇτε τὴν ἐκπληξίν, τὸν τρόμον καὶ τὴ βουβαμάρα ποὺ τοὺς ἔπιασε, διὰν ἀκούσαν ἀνθρώπινην φωνὴν ἀπὸ τὰ σπλάχνα ἑνὸς ψαριοῦ κί εἶδαν ὅτε, διὰν βγαίην ἕνας ὁλόγυμνος ἄνθρωπος μὲ τὸ παντελόνάκι μόνο τοῦ μπάνιου!

Ἐγὼ ὡς τόσο τὴ γλύτωσα. Ἀφοῦ συγγῆδα, ξανάπεσα στὴ θάλασσαν νὰ καθαρισθῶ καὶ, κολυμπώντας, ἔφτασα στὴν ἀκτὴ, ὅπου βρέθηκα τὰ ρούχα μου ὅπως τὰ εἶχα ἀφήσει. Δοξαζίζω τώρα πῶς εἶχα μείνει πέντε ὁλόκληρες ὥρες στὴν κοιλιὰν τοῦ τεράστιου ψαριοῦ!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

*Αγαπητοί μου,

ΙΑΒΑΣΑ τὸ γράμμα ἑνὸς φίλου μας ἀπὸ τῆς Ρουμανίας, πού μοῦ τὸ ἔδωσε ἡ Διάπλασι, γιὰ νὰ τοῦ λύσω κάποιες τοῦ ἀπορίες. Αὐτὲς θὰ τίς ἴδουμε παρακάτω, γιατί ἐνδιαφέρουν κι' ἄλλους πολλούς.

Πρωτύτερα ὅμως θὰ σὰς πῶ μερικὲς σκέψεις πού μοῦ γέννησε τὸ διάδασμα αὐτοῦ τοῦ γράμματος, ἀνεξάρτητες ἀπὸ τῆς ἀπορίες.

Ὁ φίλος μας παραπονιέται πὼς δὲν ξέρει, πὼς δὲν ἔμαθε καλὰ τὰ «Ἑλληνικά», τὴν «ἀχανὴ αὐτὴ γλῶσσα», καθὼς τὴ λέει, —γιατί τὴ σπούδασε σὲ ξένο σχολεῖο, —στὸ Ροδέρτειο τῆς Πόλης, —καὶ στὰ σχολεῖα αὐτά, τὰ ἑλληνόπουλα διδάσκονται τὰ ἐγκυκλοπαιδικὰ μαθήματα σὲ ξένη γλῶσσα καὶ δὲν ἀφιερώνουν παρὰ ἐλάχιστες ὥρες γιὰ τὴν ἐκμάθηση τῆς μητρικῆς τους. Στὸ Ροδέρτειο π.χ. δὲν ἔκαναν Ἑλληνικὰ παρὰ τρεῖς μόνον ὥρες τὴν ἐβδομάδα. Δηλαδή ὅσες κάνουν Γαλλικὰ στὰ δικά μας σχολεῖα. Ἐνῶ Ἑλληνικὰ, στὰ δικά μας, κάνουν, νομίζω, δώδεκα. Ποῦ τρεῖς καὶ πού δώδεκα! Ὡστε θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ συμπεράνῃ ὅτι, ἕνας ἀπόφοιτος τοῦ Ροδέρτειου, ἑλληνόπουλο, δὲν θὰ ξέρῃ οὔτε τὸ ἕνα τέταρτο τῶν ἑλληνικῶν πού ξέρει ἕνας ἀπόφοιτος δικοῦ μας σχολεῖου. Δὲν εἶν' ἔτσι;

Κι' ὅμως! Κι' ἀπ' αὐτὸ τὸ γράμμα, κι' ἀπὸ ἄλλα τοῦ πού ἔτυχε νὰ διαδῶ, βλέπω πὼς ὁ φίλος μας, ὁ ἐξομολογούμενος τὴν... ἑλληνομάθειά του, ξέρει τὴ γλῶσσα μας καὶ τὴ γράφει τόσο καλὰ, ὅσο κι' ἕνας Ἀθηναῖος πού τελείωσε τὸ Γυμνάσιο. Ἴσως μάλιστα καὶ καλύτερα.

Τὸ λεξιλόγιό του εἶναι πλουσιότατο· ἡ συνταξὴ του κανονικώτατη· ἡ ὀρθογραφία του τέλεια· καὶ τὸ ὕψος του καθαυτὸ ἑλληνικόν. Μὲ ἄλλους λόγους, ἐκεῖνος πού δὲν ξόδευε παρὰ τρεῖς μόνον ὥρες γιὰ τὰ Ἑλληνικά του, ἔμαθε τὴ γλῶσσα του ὅσο τοῦλάχιστο κι' ὁ ἄλλος πού ὀχι μόνον ξόδευε γι' αὐτὴν, εἰδικῶς, δώδεκα ὥρες, παρὰ κι' ὅλα τὰ ἄλλα μαθήματα τὰκανε ἑλληνικά, ὥστε καὶ μ' αὐτὰ ἀκόμα νὰ μαθαίνει γλῶσσα! Ἀλλ' αὐτὸ τί σημαίνει; Ἀπλούστατα, ὅτι φτάνουν καὶ τρεῖς ὥρες τὴν ἐβδομάδα γιὰ τὰ ἑλληνικά, —ὅπως καὶ γιὰ κάθε ἀχανὴ γλῶσσα, γιατί ὅλες οἱ

γλῶσσες, παιδιὰ μου, εἶναι ἀχανεῖς, —ἀρκεῖ ὁ μαθητὴς νὰ τίς χρησιμοποιοῦ καλὰ, εὐσυνειδήτως, μὲ ζήλο, μ' ἐπιμέλεια, ὅπως τίς χρησιμοποιοῦν, φαίνεται, τὰ Ἑλληνόπουλα πού σπουδάζουν στὰ ξένα αὐτὰ σχολεῖα. Κ' ἴσα-ἴσα γιατί οἱ ὥρες τοὺς φαίνονται λίγες καὶ φοβοῦνται μήπως δὲ μάθουν τὴ γλῶσσα τους. Μαθητὴς λοιπὸν πού τελείωσε ἕνα ἑλληνομάθημα Γυμνάσιο καὶ δὲν ξέρει νὰ γράψῃ καλὰ οὔτ' ἕνα γράμμα, θὰ πῇ πὼς δὲν χρησιμοποίησε τίς τόσες τοῦ ὥρες· γιὰ τὸν ἴδιο λόγο δὲν ἔμαθε καὶ λατινικά, γιὰ τὸν ἴδιο δὲν ἔμαθε καὶ γαλλικά, γιὰ τὸν ἴδιο δὲν ἔμαθε... τίποτα! Δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ ἀντίρρηση;..

Ἄς ἴδουμε τώρα καὶ τίς ἀπορίες τοῦ φίλου μας, πού τίς ἀποδίδει στὴν ἑλληνομάθειά του: Δὲν ξέρει τοὺς «ἐπιστολικούς τύπους» ἑλληνικά. Δὲν ξέρει δηλαδή πὼς πρέπει νὰ προσφωνοῦμε στὴν ἀρχὴ τὸ πρόσωπο πρὸς τὸ ὁποῖο γράφουμε, καὶ ποῖα εἶναι τὰ ταιριαστὰ φιλοφρονήματα πού πρέπει νὰ βάζουμε στὸ τέλος τοῦ γράμματός μας. Καλὰ, τὸ «Μεγαλειότατε» πρὸς βασιλέα, τὸ «Υψηλότατε» πρὸς πρίγκιπα, τὸ «Ἐξοχότατε» πρὸς ὑπουργό, πρεσβευτὴ κλπ. —αὐτά, λέει, τὰ ξέρει. Ἀλλὰ σὲ ποιὸν θὰ ποῦμε «Ἀξιότιμε Κύριε» καὶ σὲ ποιὸν «Ἐλλόγιμε ἢ Ἐλλογιμότατε Κύριε»; Καὶ σὲ ποιὸν ἱερωμένο θὰ ποῦμε «Αἰδεσιμώτατε», σὲ ποιὸν «Ἱερολογιώτατε», «Θεοφιλέστατε» κλπ. Καὶ πάλι στὸ τέλος: πότε θὰ βάλουμε «σὰς χαιρετῶ»; πότε «σὰς ἀσπάζομαι»; πότε «σὰς προσκυνῶ»; πότε «ὅλως ὑμέτερος»; πότε «ὅλως πρόθυμος»; καὶ καθεξῆς;

Μ' αὐτὸ δὲν εἶναι πιά ἄγνοια γλῶσσας· εἶναι ἄγνοια ἐθιμοτυπίας! Καὶ μοῦ φαίνεται πὼς κι' ὁ πιδ σπουδασμένος μπορεί νὰ τὰ κάνῃ θάλασσα. Ἐγὼ τοῦλάχιστο, ἂν καὶ συγγραφάας, πολλὰς φορές βρέθηκα σ' ἀμνηχάνια πὼς ν' ἀρχίσω καὶ πὼς νὰ τελειώσω ἕνα «ἐπίσημο» γράμμα μου· πολλές φορές μπερδεύα τοὺς τύπους ἢ ρώτησα γιὰ νὰ μοῦ ποῦν ἐκεῖνον πιδ ταίριαζε. Ἀξάφνα τοὺς τίτλους τῶν ἱερωμένων κάθε βαθμοῦ, ἀπὸ τοῦ Πατριάρχου ὡς τὸν Ἀναγνώστη; μὰ χρειάζεται ὁλάνκηρ μελέτη γιὰ νὰ τοὺς μάθῃ κανεὶς καὶ μιὰ ἀπέραντη μνήμη γιὰ νὰ τοὺς θυμᾶται! Δὲν ξέρω παρὰ ἐλάχιστους: «Παναγιώτατε» θάγραφα στὸν Πατριάρχη τὸν Οἰκουμενικόν, «Μακαριώτατε» στὸν Πατριάρχη τῆς Ἀλεξάνδρειας (μόνο), «Σεβασμιώτατε» σ' ἕνα Μητροπολίτη, «Αἰδεσιμώτατε» σ' ἕνα Παπὰ καὶ «Ἱερολογιώτατε» σ' ἕνα Διάκονο. Σ' ἕνα Ἀρχιεπίσκοπο ὅμως; σ' ἕνα Πρωτοσύγγελο; σ' ἕνα Τοποτηρητή; σ' ἕνα Ἐξάρχον; σ' ἕνα Χαρτοφύλακα;... Πού νὰ ξέρω! Ὅσα «ὀφφικια», βλέπετε, τόσοι καὶ τίτλοι. Ἀφοῦ καὶ

στὸν Πρωτοφάλη, ἂν θέλῃ νάναί κανεὶς τυπικός, πρέπει νὰ γράψῃ «Μουσικολογιώτατε»!

Θέλω νὰ πῶ, ὅτι αὐτὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ ξέρῃ κανεὶς κι' ἀπέξω. Ὅταν θὰ χρειαστῇ νὰ γράψῃ σὲ κάποιον «ὀφφικιόλο», ρωτᾷ ἕνα εἰδικόν—ἕνα γραμματισμένο παπὰ π: χ: —καὶ τὸν ὁδηγεῖ. Ὅσο γιὰ τὰ ἄλλα, τὰ κοσμικὰ νὰ ποῦμε, ἔ, δὲν εἶναι καὶ τόσο δύσκολα. Πάει κανεὶς μὲ τὴ λογικὴ. Π.χ. ὅταν γράψῃ σ' ἕνα κύριο, πού θέλει νὰ τὸν τιμῇ, δὲν χάνει τίποτα νὰ τὸν πῇ «Ἀξιότιμο» ἢ καὶ «Ἐρίτιμο». Ἐπίσης, ὅταν γράψῃ σ' ἕνα γραμματισμένο, σ' ἕνα καθηγητὴ, σ' ἕνα συγγραφέα, μπορεί νὰ τὸν προσφωνήσῃ «Ἐλλόγιμε, ἢ Ἐλλογιμότατε Κύριε». (Ἄν καὶ γιὰ ἕνα ἐξοχο συγγραφέα, πιδ τιμητικὴ εἶναι ἡ προσφώνηση «Διδάσκαλε», κατὰ τὸ γαλλικόν «Maitre».) Ἐπίσης, στὸ τέλος, ὅταν γράψῃ κανεὶς σ' ἕνα πρόσωπο πολὺ σεβαστό, πολὺ ἀνώτερό του, ἢ λογικὴ θὰ τοῦ πῇ πὼς δὲν μπορεί νὰ βάλῃ οὔτε «σὰς χαιρετῶ», οὔτε «σὰς ἀσπάζομαι»· παρὰ καλύτερα «σὰς παρακαλῶ νὰ δεχθῇτε τὰ σέβη μου—τοὺς ταπεινούς μου χαιρετισμούς—τὴν ἑκφραση τῶν εὐλαδῶν μου αἰσθημάτων» ἢ κάτι τέτοιο.

Γενικά, δὴν πράγματα πρέπει νὰ προσέχῃ κανεὶς πολὺ ὅταν γράψῃ σὲ ξένους καὶ ἀνώτερους τοῦ: πρῶτο νὰ μὴν παραμελήσῃ τοὺς τύπους, πράγμα πού θάδειχνε ἀσέβεια (π: χ: ἕνα ξερὸ «κύριε» ἢ ἕνα ξερὸ «ὅλως ὑμέτερος») καὶ δεύτερο νὰ μὴν τὸ παρακάνῃ μὲ τοὺς τύπους αὐτοὺς, πράγμα πού θάδειχνε πάλι ταπεινότητά, κολακεία ἢ σχολαστικότητα. Κι' ἔδω, ὅπως παντοῦ, τὸ μέτριον ἄριστον.

Ὅσο γιὰ τὰ συνειθισμένα γράμματα, ἐκεῖνα πού γράφει κανεὶς σὲ φίλους του, σὲ συγγενεῖς, σὲ οἰκείους, μοῦ φαίνεται πὼς σ' αὐτὰ δὲν χωρεῖ ἐθιμοτυπία. Τὰ ὑπαγορεύει ἡ καρδιά! Κανένας κώδικας δὲν θὰ σὰς πῇ ἂν ἕνα φίλο σὰς πρέπει νὰ τὸν προσφωνήσετε «ἀγαπητέ μου», «φίλτατε» ἢ «πολυαγαπητέ μου»: σεῖς μόνον τὸ ξέρετε. Οὔτε ἂν πρέπει νὰ στείλετε στὸν ἀδελφὸ σας «χίλια φιλιὰ» ἢ νὰ «φιλιῖται» τὸ χέρι τοῦ πατέρα σας, τῆς μητέρας σας, τοῦ θεοῦ σας. Ἐδῶ, καὶ νὰ τὸ παρακάνετε, δὲν πειράζει καθόλου. Καὶ πάλι γιὰ νὰ φανῇτε κάπως ψυχροί, γράφοντας σ' ἕνα φίλο σας ἕνα ξερὸ «χαῖρε» ἀντὶ «σὲ φιλῶ», θάχετε βέβαια τὸ λόγο σας. Ἐγὼ δὲν ξέρω, πού δὲν ἔχω κανένα παράπονο μαζὶ σας, ὅπως πάντα:

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Υ. Γ.—Σπουδαῖο βοήθημα γιὰ τοὺς τίτλους εἶναι οἱ Κατάλογοι συνδρομητῶν, πού ἔχουν στὸ τέλος πολλὰ παλιὰ ἑλληνικά βιβλία, τυπωμένα μάλιστα

στὴν Πόλη. Γιατὶ ἀναφέρουν κάθε συνδρομητὴ μὲ τὴν ιδιότητά του καὶ μὲ τὸν τίτλο του. Καὶ τέτοια βιβλία ὑπάρχουν σὲ πολλές οἰκογενειακὲς βιβλιοθήκες.

Η ΑΝΘΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤ. Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΙΗ
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'. (Συνέχεια)

Πὼς λυπόταν πού θάφευγαν! Γιατὶ ποῖος ἤξερε τί τύχη τὰ περίμενε στὸ δάσος... Σκληροὶ ἄνθρωποι! Ανάτρεφαν πουλιὰ, γιὰ νὰ τὰ παραδίδουν στοὺς κυνηγοὺς... Κι' ἐνῶ ἡ μικρὴ συλλογιζόταν αὐτό, ὁ Πάτροκλος τῆς ἔλεγε:

—Ὡραία τὰ κατάφερες!... Μὰ ἔτσι πού τὰ μέρωσες αὐτὰ τὰ περδίκια, ὁ πρῶτος πού θὰ περνᾷ ἀπ' τὸ δάσος, θὰ μπορῇ νὰ τὰ σκοτώνη... Ὁ Ἀλάρτης θάκανε καλύτερα νὰ κοιτάξῃ μόνος του αὐτὴ τὴ θουλεῖα καὶ νὰ μὴν ἀφίνη τὰ πουλιὰ σ' ἕνα παλιόκοριτσο σὰν καὶ σένα!.. Ὁ γέρος κοκκίνησε.

—Εἶσαι πολὺ μικρὸς ἀκόμα, παιδί μου, καὶ δὲν ξέρεις ἀπ' αὐτά. Τραβήξου, Ἀνθούλα. Νὰ ἴδουμε, τὰ πουλιὰ θὰ κάθονται ἔτσι ἡσυχα καὶ κοντὰ στὸ ἀφεντικό;

Ἡ Ἀνθούλα τραβήχτηκε κι' ὁ ἀρχιδασοφύλακας παρακάλεσε τὸν Πάτροκλο νὰ πλησιάσῃ. Ἀλλὰ μόλις τὸν εἶδαν κοντὰ τους, τὰ περδίκια πέταξαν καὶ κρύφθηκαν στὸ δάσος καὶ στὸν καλαμιώνα.

—Δοκίμασε, ἀφεντικό, νὰ σκοτώσῃς καμπόσα ἄμ' ἀρχίσῃ τὸ κυνήγι, ἐξακολούθησε ὁ Ἀλάρτης καὶ πιστεύω νὰ ἴδῃς τότε, πὼς τὰ πουλιὰ μου δὲν εἶναι ἡμερα μὲ ὅλους.

Καθένας γύρισε στὴν κατοικία του· μὰ ὅλοι ἦσαν δυσχερῆς ἀπὸ τὰ λόγια πού εἶχε πῇ ὁ κακὸς γιὸς μῆς τόσο καλῆς μητέρας...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Στὸ σχολεῖο καὶ στὴν ἐκκλησιὰ

Ὅταν ἦρθε ἡ ἐποχὴ τοῦ κυνηγιοῦ, οἱ φασιανοὶ κι' οἱ πέρδικες πήραν τόσο καλὰ τὰ μέτρα τους, ὥστε ὁ Πάτροκλος δὲν σκότωσε οὔτ' ἕνα πουλί, μ' ὅλο τὸ ὥραϊο ἐγγλέζικο ντουφέκι πού τοῦ εἶχε χαρίσῃ ἡ μητέρα του. Κι' ὁ Ἀλάρτης, πού δὲν εἶχε ξεχάσει τὰ λόγια τοῦ «ἀφεντικοῦ», ἔτριβε τὰ χέρια του ἀπὸ εὐχαρίστηση.

Ἡ Ἀνθούλα καθόταν τὸ περισσότερο

στὸ σπιτάκι τῆς καὶ μόνο γιὰ τὴν ἐργασία τῆς ἔδωκεν ἢ γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς φίλους τῆς στὴ βίλλα.

Εἶχε περάσει τὸ καλοκαίρι, ὅταν ὁ Γιάννης πῆγε μιὰ μέρα νὰ ἰδῇ τὴν Ἀνθούλα. Πόσο εὐχαριστήθηκαν τὰ δυὸ παιδιὰ πού ἦταν μαζὶ! Εἶχαν δέκα μέρες νὰ ἴδουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον κι' εἶχαν νὰ ποῦν τόσα πράγματα!

Ἡ παρουσία τοῦ Γιάννη ἔδινε θάρρος στὴν Ἀνθούλα, πού τοῦ ἐπρότεινε νὰ πᾶνε περίπατο στὸ δάσος. Ἐκεῖ, ἀφοῦ περπάτησαν κάμποσο, ἐκάθισαν κάτω ἀπὸ μιὰ βαλανιδιά κι' ἐξακολούθησαν νὰ μιλοῦν οἱ δυὸ τους.

Ἀξάφνα μιὰ ντουφεκιά ἔπεσε τόσο κοντὰ τους, ὥστε τὰ σκάγια σκορπίστηκαν τριγύρω τους. Κι' ἡ Ἀνθούλα ἔδωκε μιὰ κραυγὴ φόβου.

—Ἐ, σύ, κουμπάρε, μὲ τὸ ντου-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ

ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1). ΘΕΟΦΑΝΗΣ Ν. ΚΛΕΑΝΘΗΣ (Πυροβολικὴν) ἐξ Ἀλασσάνων Μ. Ἀσίας. Ἀ' Βραβεῖον 1930, 1940 καὶ 1960 Διαγών. Ἀύσεων Πνευματ. Ἀσκήσεων. — 2). ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΑΝΑΣΤ. ΖΕΥΓΛΗΣ (Διαπλαστικὴν Νάβον) ἐν Τσαγαία Νάβου. Ἀ' Βραβεῖον 1930 Διαγών. Ἀύσεων Πνευμ. Ἀσκήσεων. — 3). ΠΑΝΑΓ. Γ. ΜΕΛΙΣΣΙΝΟΣ (Ναυτικὸς Ἀσκήσας) Ἀ' Βραβεῖον 1870 Διαγών. Ἀύσεων Πνευμ. Ἀσκήσεων.

φέκι! δὲν βλέπεις πὼς εἶν' ἄνθρωποι ἔδω; φώναξε ὁ Γιάννης.

Πρὶν τελειώσει καλὰ-καλὰ τὸ λόγο του, ὤρμησε ἕνα λαγωνικό πού εἶχε μυριστεῖ λαγὸ καὶ σὲ λίγο φάνηκε ὁ Πάτροκλος, μὲ ὥραϊα στολὴ κυνηγοῦ ἀλλὰ μὲ σάκκο ἐντελὸς ἄδειο.

—Ἄ, σὺ εἶσαι, Ἀνθούλα; ἔκαμε. Καὶ μὲ συντροφιά, βλέπω... Τί, κόντεφες νὰ φᾶς τὰ σκάγια μου στὰ μούτρα; Μὰ τί σοῦ φταῖ; Μὴν τριγυρνᾷς στὸ δάσος μὲ παιδιὰ τοῦ δρόμου.

—Ἐγὼ λάθος! ἀποκρίθηκε ζωντὰ ὁ Γιάννης· δὲν εἶμαι παιδί τοῦ δρόμου ἐγώ! εἶμαι γειτονόπουλο· τὰ χωράφια τοῦ πατέρα μου συνορεύουν μὲ τὰ δικά σας.

—Ὡ, τὸν κύριο γείτονα! εἶπε μὲ εἰρωνεία ὁ Πάτροκλος· καὶ πὼς δὲν πήγατε καὶ τοῦ λόγου σας στὸ κυνήγι;

—Ἐγὼ δὲν πηγαίνω στὸ κυνήγι, πηγαίνει ὁ πατέρας μου· μὰ δὲν γυρίζεῖται, μὲ ἄδεια τὰ χέρια, σὰν καὶ σένα. Νά, τὴν Κυριακὴ ἔφερε δυὸ λαγούς.

—Στὸ δάσος μας λοιπὸν κυνηγᾷ ὁ πατέρας σου;

—Ὁ πατέρας μου δὲν καταδέχεται ποτὲ ξένο πρᾶγμα. Κι' ἐμεῖς ἔχουμε δάσος γιὰ νὰ κυνηγᾶμε.

—Φαίνεται ὅμως πὼς δὲν σοῦ φτάνει ἐσένα καὶ γι' αὐτὸ ἤρθες στὸ δικό μας.

Σ' αὐτὸ ἀποκρίθηκε ἡ Ἀνθούλα:

—Ἡ κυρία μοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ ἔρχομαι ἔδω μὲ τοὺς φίλους μου· καὶ μοῦ φαίνεται πὼς δὲν πειράζουμε κανένα πού καθόμαστε κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα.

—Καλὰ, εἶπε ὁ Πάτροκλος· ἀφοῦ σ' ἄρεση, μείνε μὲ τὸ φίλο σου· ἐγὼ φεύγω.

Καὶ τράβηξε γιὰ τὸ σπίτι χωρίζονα χαιρετήσῃ.

—Τί κακόπαιδο! εἶπε ὁ Γιάννης. Νὰ χρωστᾷ χάρη πού εἶναι γιὸς τῆς κυρίας σου, εἰδεμὴ θὰ τοῦδειχνα ἐγὼ πὼς μιλοῦν!... Ἐπειτα ἦταν στὸ δάσος τοῦ ἄς τὸν ἔδλεπα πουθενὰ ἄλλοῦ...

Ἡ Ἀνθούλα δὲν εἶχε πιά διάθεση γιὰ περίπατο καὶ γύρισε μὲ τὸ φίλο τῆς στὸ σπίτι. Ἐκεῖ μόνον ξαναδῆρξε τὴν εὐθυμία τῆς κι' ἔδειξε τὴν πέρικα τῆς στὸ Γιάννη. Ἐπειτα δειπνήσαν οἱ δυὸ τους μὲ τὸν Φραντῆ. Καὶ τὸ βράδυ, ὁ μικρὸς Δεμάρας γύρισε στὴ βίλλα.

Τὸ Σεπτέμβριον ὁ Πάτροκλος ἔφυγε πάλι γιὰ τὸ σχολεῖο του. Κανένας δὲν δυσχερῆσθηκε γιὰ

τὴν ἀναχώρησή του, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ μητέρα του, πού κι' αὐτὴ ὥστόσο λυπόταν κατὰκαρδὰ γιὰ τὸν κακὸ χαράκτῃρα τοῦ γιοῦ τῆς.

Ὅλο τὸ χειμῶνα, ἡ Ἀνθούλα ἐξακολούθησε νὰ πηγαίνει στὸ παρθεναγωγεῖο τοῦ χωριοῦ, ὅπου ἔκανε μεγάλες προόδους. Ἐμαθε νὰ γράφῃ καὶ νὰ κάνῃ λογαριασμούς· διάβαζε ἀκόμα κι' ὅλα τὰ βιβλία πού εἶχε τὴν καλὴ σὺννη νὰ τῆς δανείζῃ ἡ κυρία τῆς. Μὰ κι' ὁ Γιάννης δὲν ἔμεινε πίσω.

(Ἀκολουθεῖ)

ΡΗΤΑ

[Φωνηλίδου τοῦ Μιλησίου]

Πολλοὶ πὼς εἶναι γνωστοὶ περνοῦνε στοὺς ἀνθρώπους, κι' ἂς εἶναι κι' ἄλλοι· γιατί καλοὺς ἐπὶ τὸν τρόπον.

(Ἀπὸ τὸν «Στέφανον»)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΜΙΚΡΟΣ ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΑΥΓΗ

I

Ποιός δεν τη γνωρίζει,
δεν την έχει ιδεί
την καλή Νεράιδα
την πανώρια Αύγη
πού κρατεί στο χέρι
μαγικό ραβδί
και μεταμορφώνει
οὐρανό και γή;

Δες στόν έργομό της
πώς ξυπνά ή φύση,
πώς μοσχοβολούν
τα λουλούδια γύρω
με καινούργια όλα
λές κι τάχει ντύσει —
κι' άπυλικορπάνε
το οὐράνιο μέρο.

Ψαίλουνε στόν Πλάστη
ύμνος τα πουλάκια,
λάμπουν σάν καθρέφτης
θαλασσονερά,
γάρφαρα, καθάρια
τρέχουν τα θύακια,
στ' άνθια τα μελίσσια
φάνουν με χιρά.

Κι' ή γλυκειά δροσούλα
σά διαμάντι λάμπει
σέ βερνικωμένες
δεντροφυλλωσές,
σά ξοδοβιμμένι
φαινούνται κι' οι κίμποι
κι' οι κορφές γινόνται
τόν βουνών χρυσές.

Ροδαλά Αγγούλι,
πρόβαλε να χύγης
μέσα στην ψυχή μας
της χοράς τόν ήλιο
τό φριχτό σκοτάδι
πέρα να σκορπίσης,
να τη βαλεις σ' ένα
φωτεινό βασίλειο...

Μεγάλη Έλλάς
Α' Βραβείο στη Μεγάλη Τάξη

II

Εημέρωσε! Μα τι χωστώ
να σηκωθώ απ' τα πόδια;
Μπα σε καλό σας! τι μ' αυτό
κι' αν θα περάση ή ώρα;

Εημέρωσε, χάραξε ή αύγη,
κι' έλπειτα; τι με νοιάζει;
δεν πάει να κίγεις ή γή;
χαράζει ή δέ χαράζει

Εγώ θέλω να κοιμηθώ
γιατί νυστάζω άκομα...
δεν δίνω ούτ' ένα λεφτό,
δεν το κουνώ απ' το στρώμα.

Φρού-Φρού (10 ετών)
Α' Βραβείο στη Μικρή Τάξη

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ

Αριθ. Έγκρ. 79.

Όμορφη άνοιξιάτικη ήμέρα.
Από το παραθύρο του σχολείου
έβλεπα το χαμόγελο του οὐρανού,
τα δέντρα του περιβολιού γεμάτα
από δροσερά κλαδάκια και
παράθυρα των άντικρινών σπι-
τιών με τις καταπράσινες γλά-
στρες. Ό δάσκαλος μας ήταν ευ-

διάθετος. Άνέπνεε με εύχαρί-
στηση το άεράκι που έμταινε από
τά άνοικτά παράθυρα, άρωματι-
σμένο με τις μυρωδιές της γής
και των δένδρων, πού μάς έκαμνε
να σκεπτόμαστε τις έξ'ηκικές έκ-
δρομές

Ενώ μάς έξηγούσε το πρόβλημα,
ακούγαμε τόν σιδηρουργό του
γε τονικού δρόμου να χτυπά ευ-
θυμα στο άσιν και τη γυναικία
του άντικρινού σπιτιού να κοι-
μίζει το παιδάκι της τραγουδώντας.

Σχολάσαμε. Οι μητέρες μας,
περιμένοντας μας, μιλούσανε χα-
ρούμενα και ή μητέρα του Γιάγ-
κου, ή χορταρού, είχε σήμερα
στά καλάθια της τόσα μάτια βιο-
λέττες, πού ευωδίαζε όλη ή αύγή.
Ήμουνα χαρούμενος κι' εγώ δεν
ξέρω γιατί. Ίσως γιατί χθές το
βράδυ ο δάσκαλος μας είχε στόν
πατέρα μου ότι πηγαίω καλά.

Ίσως και γι' άλλη ατία.
Πηγαίνοντας να συναντήσω τη
μητέρα μου, της είπα: «Είμαι
γεμάτος χαρά. Τι είναι αυτό» πού
με κάνει τόσο χαρούμενο σήμερα το
πρωί; Καί κενή μου είχε χα-
μογελώντας: «Η όμορφη έσχή
κι' ή ήσυχη συνείδηση»!

(Από το Ιταλικό του De Amicis/
Αλκηστis

Ο ΠΩΛΗΤΗΣ ΤΩΝ ΛΑΧΕΙΩΝ

Αριθ. Έγκρ. 80

Είναι Κυριακή. Το μεσημέρι
θα γίνη ή κλήρωση των λαχείων.
Κατά τις όκτω, ένας μικρός πω-
λητής, με τα λαχεία στο χέρι
ξενικιαι απ' την πόλη όπου καθό-
ταν, να πάη στο γειτονικό χωριό,
γιατί και την άλλη φορά πού
είχε πάει, είχε πωλήσει κεί πολλά
λαχεία.

Στό δρόμο έκανε τις πιο γλυ-
κές σκέψεις. Συλλογίζον τη
χαρά της χήρας μάνας του, όαν
θα της πήγαινε το κέρδος απ' τη
πώληση των λαχείων, τα
φιλά πού θα του έδινε και τα
πράματα πού θ' αγοράζε για το
μικρό του αδελφάκι. Και ή ψυχή
του καλού παιδιού αναγάλλιαζε.

Βυθισμένος στις σκέψεις του,
δεν είδε πώς είχε πάρει άλλο δρό-
μο. Όταν τον κατάλυβε, ήταν
άργα. Όρες είχε περπατήσει
άσκοπη. «Αλλοίμονο» σκέφθηκε
το παιδί, «πλησιάζει μεσημέρι
και γώ είμαι πολύ μακριά. Θα
γίνη ή κλήρωση και τότε; Πρέπει
να επιστρέψω τάπονητα λαχεία,
άλλωώς θ' αναγκασθώ να τα πλη-
ρώσω»

Η σκέψη αυτή του έδωσε φτερά
στά πόδια. Καί όρμησε τρέχοντας
πρός την πόλη. Ο νους του ήταν
σκοτεινός. Μια θανάσιμη άγω-
νία τόν κατείχε. Έτρεχε μ' όλη
του τη δύνημη μα ό δρόμος του
φαινόταν άτέλειωτος.

Τέλος ή πόλη φάνηκε από μα-
κριά. Αέφανα, ένα λαχείο του
έξφυγε και, σπρωγόμενο απ' τόν
άέρα, άρχισε να πετφ προς τα
πίσω. Δέκα λεπτά έχασε όσο να

το πίσση και να γυρίση στο μέ-
ρος απ' όπου έφυγε. Πώς ξέρει!

Μπορεί αυτό το λαχείο να ήταν
ή καταστροφή του. Ίσως, αν δεν
του έφυγε, θα έφτανε εύκαιρα στην
πόλη. Τώρα όμως;... Πάει!...

Έβριξε μια περίλυπη ματιή στο
λαχείο. Ήταν ό αριθμός 18305.
Την στιγμή εκείνη φάνηκαν δυό
άνθρωποι στην κ'μπή του δρόμου.
«Ακούς εκεί» έλεγε ό ένας, «γιά
πέντε αριθμούς να χάσω ογδόντα
χιλιάδες! Αχ! νάποιρνα τόν ά ιθ-
μό 18305!... Το παιδί τάκουσε και
κλονίστηκε σύσσωμο. Όποτε έγινε
ή κλήρωση; και το λαχείο πού το
νόμιζε γιά καταστροφή του, κέρ-
διζε ογδόντα χιλιάδες;... Τι ευτυ-
χία!... Τα μάτια του γέμισαν δά-
κρυι «Παντο ύναμε Θεε», ψιθύ-
ρισε. Κι' έβρεσε λιπόθυμο.

Κορυφή του Όλύμπου
Ο ΣΚΥΛΟΣ

Αριθ. Έγκρ. 78

Ένα πρωί, γύριζα στο σπίτι
απ' το φούρνο μ' ένα καρβέλι
ψωμί. Στο δρόμο βλέπω ένα σκύλο
πού έρχόταν από πίσω μου. Νο-
μίζοντας πως θά με φάη, κόβω
από το καρβέλι ένα κομμάτι και
του το ρίχνω γιά να φύγη, αλλά
εκείνος, αφού τόφαγε, πάλι έρχό-
ταν κοντά μου. Εγώ πάλι γιά να
φύγη, του έριξα άλλο, και πάλι
άλλο ψωμί, ως πού έφτασα έτσι
σπίτι.

Όταν με είδε ή μητέρα μου με
μισό ψωμί και με τα νύχια κομ-
μένα, μου έει:

— Γιατί είναι έτσι το ψωμί;
Τι να πω τη μητέρα!

— Νά, εκείνος ό σκύλος πού
είναι σ' ήν πόρτα, έρχόταν έσπίσω
μου, να με φάη και του το έβρι-
χνα λίγο—λίγο γιά να φύγη, αλλά
εκείνος, το έρωγε και πάλι έρχό-
ταν να με φάη...

— Άνόητε! μου λέει, δεν έκα-
ταλάβαινες, πώς όσο του έβριχες
ψωμί, τόσο έρχόταν κοντά σου
γιά να το ρίξεις και άλλο; και
δεν έταίριες μια πέτρα να τόν
βαρέσης να φύγη;

Τά θυμομαι τώρα και γελώ.
Μέγας Ναπολέων

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Γιώργο, ξέρεις τι θα πη
alter ego;

— Όχι...

— Μα δεν διδάσκεστε στο σχο-
λείο Λατινικά;

— Διδασκόμαστε μά... δεν μα-
θαίνουμε.

Μαγεμένο Άκρογιάλι
*

Στό μάθημα του Συντακτικού.
Ο Δάσκαλος: Λοιπόν, Κώστα,
αυτή ή πρόταση δεν είναι κυρία
τότε τι είναι;

Ο Κώστας: Δεσποινίς!
Θραυικό Διαβολάκι

Ο Δάσκαλος: Νά μην άνοιξη
καιεις Γραμματική!

Ο Μιμης: Κι' όσοι τις έχουν
άνοιχτές;
(Γεγονός) Σμύρνη

Το πρώτιστον καθήκον
του καλού συνδρομητού
είναι ή εγκαιριος άνανώ-
σις της συνδρομής του.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Μ. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

[18ε Διάπλαιν 1922, σελ. 14]

Πρό δύο έτών πού προκηρύχτη
αυτός ό Διαγωνισμός, πολλοί εί-
μου, πού σήμερα γράφουν όρα
ποιήματα, ήταν άκόμα άρρατοι.
Κι' όμως, τα όρατα ποιήματα π
έλαβα κι' αυτό το Διαγωνισμό, εί-
τόσο πολλά, και μάλιστα στη Μ
γάλη Τάξη, ώστε βρήκα σε άρ-
χάνη ποιητή να βραβεύσω. Άρχει
σας πω, ότι κι' απ' αυτά άκό-
πού βλέπετε στόν Γ' Έπαινο,
όχι όλα, μερικά τουλάχιστο θά
ένέκριναν γιά τη Σελίδα Συνερ-
σίας και, με μικρά διορθώματα,
τά έδημοσίευσαν! Μόνο στην Εύφη-
μνεία είναι τα ποιήματα έκείνα
πού μπορεί ναχουν καλές ιδέες
άλλά δεν έβρουν άκόμα — δηλα-
δέν ήσαν τότε, — να κάνουν καλές
στιχές.

Έννοείται ότι, γιά να βρω
αυτή την άμνηχνία, αναγκάστη-
να έξεντλήσω όλη μου την... α-
σκήροτητα. Κι' από τα πιο δόκι-
στιχογραφήματα, κούταξα να έξω-
ρίσω έκείνα πού είναι ποιήματα
κάπως άνώτερα από μιάν άε-
περιγραφή της Αύγης ή και απ' ή
Υμνο. Καί γιά να καταλάβω
καλύτερα, ιδού:

Τό ποιήμα του Φιχί, μολον
ή περιγραφή του δεν είναι και τό
δυνατή, τόδχα σ' άνώτερη θά
από άλλα, — από τό περιγρα-
φικό ποίημα του Άγριοκάτιου
που π. χ. — μόνο και μόνο έπει-
τελειώνει μ' αυτή την επίκλη-
στην Αύγη:

Έλα, Δευκή μου
Και στην ψυχή μου
Έμπα βαθύ
Πού νικημένη
Τη σφιχτοδένει

Απέλιπον
Πολύ άνώτερη βέβαια είναι
τελική επίκληση, — ή ή δέχ-
πως τη λέει, — του Όψι-
μίου Κρίνου:

Ας ήταν έτσι σήμερα

Νά σιάλας της θείας Αύγης
Η μάνα καλόννη

Και σ' όν θλιμμένω και φτωχ
Ανθροπων τις καρδιές!

Κι' αυτό τό όρμητικό ποίη-
μα παίρνει βέβαια τό πρώτο βραβεί-
ον ήταν κάπως άπλούστερα, π
σσότερο σ' παιδικά, παιδικότα-
τα. Ο Όψιμος Κρίνος έπρεπε
θυμηθί πως γράφει ή Διαγωνισ-
τής Διαπλάσεως και, αν μπορούσε
να πετάξει λίγο χρημλότερα... ή
τόν ίδιο λόγο δεν δίνω τό πρ
ούτε στο έπίσημο σχεδόν όρατο
με την ίδια σχεδόν κατακλει-
ποίημα τού Γάϊου Άνθη. ή
προτιμώ απ' όλα, ως συμφωνώτε
με τό σκοπό μας, την Αύγη ή
Μεγάλης Ελλάδος πού συνδυα-
την έμπνευση, την απλότητα,

ή κοίλα, την περιγραφή, τό ποιη-
τικό συμπέρασμα, — όλα έκείνα
τα προτερήματα πού απαιτούσε ένα
έτσιον είδους και τέτοιου προορι-
σμού ποίημα.

Θέπρεπε τώρα να μιλήσω άδω
και γιά κάμποσα άλλα, πού μου
έχχαν άρίστη άντύπωση. Άλλά
δεν τό επιτρέπει ό χώρος. Καί
πρώτ' όλην Μικρή Τάξη.

Κι' εδω υπάρχουν άρκετά όμορφα
ποιηματάκια. Άλλά υπάρχει κι' ένα
πολύ διαφορετικό απ' όλα, πολύ
πρωτότυπο: Η Αύγη της Φρου-
φρού. Είναι και απρόσπτο, ευ-
μο, άστοι, άν θέλεις και σατυ-
ρικό. Σατυρίζει έκείνους πού σκο-
νούνται με τις χαρναγές, τις
καταμας και τα ρέστα, — χωρίς
να αισθάνονται και τίποτα, —
και όταν, — ύποτίθεται, — της φω-
ρουν γιά την έμπνευσήν «Χαράζε!

Μέπως!», τούς άπαντά απλού-
στα πως αυτή νυστάζει άκομα
στο πρωί και... προτιμά απ' όλα
ήν ύπνο. Καί είπα: Δεν παίζει!
ή στιγμή πού έχουμ τούς τόσο σο-
φούς, κι' ελικρινείς πιστευω, ένθου-
σους της Μεγάλης Ελλάδος, ως
έχουμε κι' αυτή την νόστιμη σατυρά
της Φρου-Φρού. Έτσι τό πρώτο
βραβείο στη Μικρή Τάξη τό παίρνει
μικρή Φρου-Φρού γιά την πρω-
τυπία της. Άλλως τε κι' ή στυ-
ργία, γιά την Τάξη της και την
ήλικία της, είναι άρκετα καλή.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (15 ετών
και άνω, καθώς και όσοι δεν
ήμειώνουν ήλικία).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μεγάλη
Ελλάς (20ε). —

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Όψι-
μος Κρίνος (19ε). — Γάιος Άνθης

18ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Φιχίς

17ε]. — Άγριοκάτιου (16ε). —

Άρης (16ε).

Α. ΕΠΑΙΝΟΣ (από 15 ετών έκα-
στον): Φούριος, Σκόρπια Φύλλα, Θε-
μάς Μάσκας, Έρεια τού Πονού, Καλα-
ματιό Λουλούδι, Παλμύς Ρόδο, Όνει-
ρο Έλλάς, Άγριο Κύμα, Έπι-
πλεονη Προφύρα.

Β. ΕΠΑΙΝΟΣ (από 10 ετών έκα-
στον): Όσυχος Ταρσείας, Δοξαμένο
Κρητικόπουλο, Ηλέκτρα, Κίση, Αγο-
στό Γλυκοχάραμα, Ίππολύτος Κολι-
πάρης, Ρενάιος, Φαριανό Ναυτοπούλο,
Ασπαρά, Τεσλή Μούσα, Μυστηριω-
ύς 13.

Γ. ΕΠΑΙΝΟΣ (από 8 ετών έκα-
στον): Άγριοπούλο, Φοιβή, Δάφνης Στέφα-
ρος, Κεραυνοβόλον, Ηλέκτρα, Κρηστος
Αλάκης, Άστροπελέκι, Έλληνικόν
Ναυτικόν, Άπτερος Νίκη, Αλυσία,
Κρησιστής, Κερυνός.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ (από 5 ετών
έκαστον): Παν. Ν. Μαργαρίτος, Άτρό-
μος Στρατιώτης, Περικλής Δαμιά-
ς, Όνειρο της Κυπρού, Χρυσόστο-
ς, Αμφοτέρωθεν Τεγαστής, Άμαρυνός,
Αρσενική, Τραγοδία της Ένοσεως,
Κρησ Μοντεχίλτος, Δακρυπότιστος
Λαχ, Αθύντος Σπαθάρης, Φαίδων
Κρησικός, Σιφομάχος.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (από 14 ετών
και κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Φρού -
φρού (15ε).

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Πουλί
της Καταιγίδος (14ε). — Παιδί
του Μελλονιός (13ε).

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κρυφά
Σχολείο (12ε). — Γαρδένια (12ε).
Παναχού Παρών (11ε).

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ (από 10ε) εις έκα-
στον: Άλκυονας, Έπιδόλοφος, Κα-
ρυοφύλλι τού 21, Δόξα Ματωμένη, Βα-
σιλεύς Άδάμας.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ (από 8ε) εις έκαστον:
Ματωμένο Δαφνόκλαδο, Κυπριώτικο
Λουλούδι, Εύγενής Ίπποτης, Ένδοξος
Άρβωρ, Μαύρη Άρχαμή, Πάρις Ίωαν-
νίδης.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ (από 6ε) εις έκαστον:
Έκκληρωθέν Όνειρον, Όρας της
Κιουντάρας, Άλγρης της Φύσεως,
Τριφυλλί, Άλογόμυγα, Ταλμάρ.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ (από 4ε) εις
έκαστον: Μελαχρονή Μονομή, Έρηψ,
Καρδιογνώστης, Κοφτερό Σπαθί, Ριγο-
λέτος, Κούκος.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ",
Αθήναι, 38 εδός Εύρεπίδου
την 6 Μαΐου 1924.

ΜΙΑ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΤΟΥ κ. ΦΑΙΔΩΝΟΣ

Η Κυβέρνηση μιά φορά, τόν
καιρό του πολέμου, μου παρήγ-
γειλε να γράψω ένα στρατιωτικό
ή πολεμικό διήγημα. Έγραφα τότε
τό «Πώς πολεμούν». Η Κυβέρνηση
τό τύπωσε μ' έξοδα της σε βιβλια-
ράκια και τό σκόρπισε σ' ά διάφορα
στρατόπεδα. Άλλά σε μένα ούτε
τό χειρόγραφο επέστρεψε, ούτε άν-
τίτυπο έστειλε. Έτσι τό διήγημά
μου αυτό, πού θάβει κάποτε να
τό ξανατυπωσώ, — μού τό ζητούν
μάλιστα τώρα να τό περιλάβουν
σε μιά συλλογή διηγημάτων γιά
στρατιώτες, — δεν τό έχω. Τό
ζήτησα παντού, δεν τό βρήκα. Άν
λίπόν, κατά σύμπτωση, έχω κανείς
από τούς φίλους της «Διαπλάσεως»
αυτό τό βιβλιαράκι (έπιγράφεται:
«Γρηγορίου Ξενοπούλου: Πώς πο-
λεμούν, διήγημα»), τόν παρακαλώ
πολύ να μού τό στείλγ να τό άντι-
γράψω και να τό έπιστρέψω.

Θά μού κάμη μεγάλη χάρη.

Φαίδων

Βεβαίως, Σμύρνη, στη φυσιο-
γνωμία διαβάζεται ή ψυχή, γιάτι
ψυχή και σώμα, όσο συνυπάρχουν,
είναι άλληλένδετα και τό ένα επι-
δρά επί του άλλου. Έτσι ό έξυπνος
άνθρωπος έχει ζωηρά φωτεινά μάτια,
ή ήλιος τα έχει θολά, όσμεμένα, και
καθεξής. Έννοείς όμως ότι, από
τούς κοινούς άνθρώπους, αυτό παρα-
τηρείται ως ένα βαθμό. Μόνο
ένας Δαδάτερ, ειδικός δηλαδή φυ-
σιογνωμίστης, μπορεί, από τη φυσιο-
γνωμία ενός άνθρώπου, να κατα-
λάβη τελείως την ψυχή του, τόν
χαρά, ήρα του, τά προτερήματά
του τά έλαττώματά του κλπ. Οι
κοινοί παρατηρητάι πολύ λίγα κα-
ταλαβαίνουν και συχνά γελοιώνται.

Τό Χιακό Άκρογιάλι μού γρά-
φει πόσο ώφελείται από τας Πνευ-
ματικές Άσκήσεις. «Πολλές φορές,
— λέει, — αναγκάζομαι να νολίγω την
Ίστορίαν μου, την Άγία Γραφή, τη
Γραμματική μου άκόμα, γιάτι όσο
κι' άν τά έχω πρόσφατα, αφού διδά-
σκομαι άκόμα, όμως πολλά πράγ-
ματα ξεχνώ και θά τά ξεχούσα
ίσως έσπελως, αν δεν ήσουν έσύ με
τάς Άσκήσεις σου να με αναγκάζεις
να τά επαναλαμβάνω...» Κι' άλλο
πολλά άνδραφέροντα μού γράφει τό
Χιακό Άκρογιάλι, άλλα πού τόπος
γιά όλα!...

Υποθέτω, Αδελφά, ότι ό κ. Δευ-
θυντής έχαρακτήρισε ως «κουτα-
μάρες» τό γράμμα σου, μόνο γιάτι
έστειλαν αυτήν την εβδομάδα κι' οι
έξής: Διγενής Άκρίτας, Μούσα,
Ποίηση Ίνδος, Σούλα, Άνθος
της Άνδρου, Βαράνος Μυχα-
ούσης, Άλκυονας και Δευκός Ίπ-
πότης. Έστέλεσα τας παραγγελίας
τών και τούς εύχαριστώ όλους γιά
τά καλά των λόγια.

Όραίος Έπιδόλος μού
έστειλαν αυτήν την εβδομάδα κι' οι
έξής: Διγενής Άκρίτας, Μούσα,
Ποίηση Ίνδος, Σούλα, Άνθος
της Άνδρου, Βαράνος Μυχα-
ούσης, Άλκυονας και Δευκός Ίπ-
πότης. Έστέλεσα τας παραγγελίας
τών και τούς εύχαριστώ όλους γιά
τά καλά των λόγια.

Αδελφά, ό κ. Δευ-
θυντής έχαρακτήρισε ως «κουτα-
μάρες» τό γράμμα σου, μόνο γιάτι

έστειλαν αυτήν την εβδομάδα κι' οι
έξής: Διγενής Άκρίτας, Μούσα,
Ποίηση Ίνδος, Σούλα, Άνθος
της Άνδρου, Βαράνος Μυχα-
ούσης, Άλκυονας και Δευκός Ίπ-
πότης. Έστέλεσα τας παραγγελίας
τών και τούς εύχαριστώ όλους γιά
τά καλά των λόγια.

Αδελφά, ό κ. Δευ-
θυντής έχαρακτήρισε ως «κουτα-
μάρες» τό γράμμα σου, μόνο γιάτι

έστειλαν αυτήν την εβδομάδα κι' οι
έξής: Διγενής Άκρίτας, Μούσα,
Ποίηση Ίνδος, Σούλα, Άνθος
της Άνδρου, Βαράνος Μυχα-
ούσης, Άλκυονας και Δευκός Ίπ-
πότης. Έστέλεσα τας παραγγελίας
τών και τούς εύχαριστώ όλους γιά
τά καλά των λόγια.

Αδελφά, ό κ. Δευ-
θυντής έχαρακτήρισε ως «κουτα-
μάρες» τό γράμμα σου, μόνο γιάτι

έστειλαν αυτήν την εβδομάδα κι' οι
έξής: Διγενής Άκρίτας, Μούσα,
Ποίηση Ίνδος, Σούλα, Άνθος
της Άνδρου, Βαράνος Μυχα-
ούσης, Άλκυονας και Δευκός Ίπ-
πότης. Έστέλεσα τας παραγγελίας
τών και τούς εύχαριστώ όλους γιά
τά καλά των λόγια.

Αδελφά, ό κ. Δευ-
θυντής έχαρακτήρισε ως «κουτα-
μάρες» τό γράμμα σου, μόνο γιάτι

έστειλαν αυτήν την εβδομάδα κι' οι
έξής: Διγενής Άκρίτας, Μούσα,
Ποίηση Ίνδος, Σούλα, Άνθος
της Άνδρου, Βαράνος Μυχα-
ούσης, Άλκυονας και Δευκός Ίπ-
πότης. Έστέλεσα τας παραγγελίας
τών και τούς εύχαριστώ όλους γιά
τά καλά των λόγια.

Αδελφά, ό κ. Δευ-
θυντής έχαρακτήρισε ως «κουτα-
μάρες» τό γράμμα σου, μόνο γιάτι

έστειλαν αυτήν την εβδομάδα κι' οι
έξής: Διγενής Άκρίτας, Μούσα,
Ποίηση Ίνδος, Σούλα, Άνθος
της Άνδρου, Βαράνος Μυχα-
ούσης, Άλκυονας και Δευκός Ίπ-
πότης. Έστέλεσα τας παραγγελίας
τών και τούς εύχαριστώ όλους γιά
τά καλά των λόγια.

Αδελφά, ό κ. Δευ-
θυντής έχαρακτήρισε ως «κουτα-
μάρες» τό γράμμα σου, μόνο γιάτι

έστειλαν αυτήν την εβδομάδα κι' οι
έξής: Διγενής Άκρίτας, Μούσα,
Ποίηση Ίνδος, Σούλα, Άνθος
της Άνδρου, Βαράνος Μυχα-
ούσης, Άλκυονας και Δευκός Ίπ-
πότης. Έστέλεσα τας παραγγελίας
τών και τούς εύχαριστώ όλους γιά
τά καλά των λόγια.

Αδελφά, ό κ. Δευ-
θυντής έχαρακτήρισε ως «κουτα-
μάρες» τό γράμμα σου, μόνο γιάτι

έστειλαν αυτήν την εβδομάδα κι' οι
έξής: Διγενής Άκρίτας, Μούσα,
Ποίηση Ίνδος, Σούλα, Άνθος
της Άνδρου, Βαράνος Μυχα-
ούσης, Άλκυονας και Δευκός Ίπ-
πότης. Έστέλεσα τας παραγγελίας
τών και τούς εύχαριστώ όλους γιά
τά καλά των λόγια.

Αδελφά, ό κ. Δευ-
θυντής έχαρακτήρισε ως «κουτα-
μάρες» τό γράμμα σου, μόνο γιάτι

έστειλαν αυτήν την εβδομάδα κι' οι
έξής: Διγενής Άκρίτας, Μούσα,
Ποίηση Ίνδος, Σούλα, Ά

γι' αυτό πού με ρωτάς) **Μικρασιατική** (δὲν τῶρα πῶς ἤθελες τόσο πολὺ τὴ γνώμη μου γιὰ τὸ ψευδώνυμό σου; ναι, μὲ ἀρέσει!) **Μελαχροινὸν Νησιωτοπούλαν** (τὰ ἔλαβα ἀφοῦ εἶχα παύσει νὰ δέχομαι καὶ νὰ μιῶν γιὰ κομμάτια τετράδια ἔστειλα) **Ἀτρώμητο Εὐζωνάκι** (καὶ τὸ γράμμα σου ὥρατο, κι' ἐφάκελλος πού τύπωσε με τὸ νόμά μου) **Εὐκλείδην** (ἐξέτελεσα, εὐχαριστῶ) **Ἰαπωνέξαν** (χαίρω πολὺ κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ἐσπαθώμα γράφε μου) **Ρούλαν** (ἔστειλα ποιήματα τώρα δὲν εἶναι δεκτά) **Φασκαμάν** (λογαριάζονται ὅλων ἐκείνων, τῶν ὁποίων δημοσιεύονται ἐντός τοῦ ἔτους τ' ἀποτελέσματα δηλαδὴ δὲν σημαίνει πότε ἐπικριτικὴ ἢ διαγωνισμὸς) **Πόθον τῶν Γραμμάτων** (περαστικά!) **Δημ. Χ. Παπαϊωάννου** (μπορεῖ ἢ μὴ τριμηνία δὲν ἀποκλείει τὴν ἀλλή) **Κορυφὴν τοῦ Ὀλύμπου** (ὅχι) **Ἀπόγονον τοῦ Ὀδυσσεύς, Παιδικὴν Καρδίαν, Ναυαγὸν τῆς Κυνθίας, Κασσιανὴν, Πικρὴν Σκλαβιά, Παπαρῶναν κλπ. κλπ. Φιφὴν Δελτάκη, Ἀμάραντον Κρῆνον, Μαχαλ. Κασόπη** (ἔστειλα) **Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 5 Μαΐου, ἠθικαντήσω στὸ ἐρχόμενο.**

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΕΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 213ου Διαγωνισμού. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 10 Ἰουλίου

330. Δεξιόγραφος

Τὸ πρῶτο μου εἶναι πρόθεσις [κοινή, Μὲ τῆλο φεύγει μία σφαῖρα... Τ' ὅλο μου ὀλέθρο γιὰ μασητή, Μὰ καὶ κακὸ γιὰ ἓνα πατέρα. Πᾶν ὁ Ὁρεσίβιος

331. Στοιχειόγραφος

Ἀγριο ζῶο πού δὲν τρώς, Τρώγεται λαμπρά, — μὰ πῶς; Ἐνα γράμμα νὰ τοῦ βγάλῃς Καὶ στὸ ποῦρο νὰ τὸ βάλῃς. Γάργαρος Κόπελος

332. Μεταγραμματισμός

Τετράποδο ἀπ' τὰ χρήσιμα, Ἀν' ὅση ὕ και πάση Α, Μὲ ἄλλον τόνο, γίνεται Ἀπ' τὰ μεγάλα ἐρεπτά. Παναγιώτης Χονδρογιάννης

333. Αναγραμματισμός

Ἦσυχο, γλυκὸ νεράκι Ἀν' ταράξεις σὺ λιγάκι, Γίνεται πάλι νερό, Ἦσυχο ἢ σὺχο κι' αὐτό, Μὰ συνήθως ἄλμυρό. Αἰάνα

334. Πνευμῆς

+ = Οἱ στ. χώρα Μικρασιατικὴ
* * * * * = Θέος Ἀρχαῖος
* * * * * = Ἄνεμος
* * * * * = Ἀρχ. Ἀρχιτέκτων
* * * * * = Πόλις τῆς Ἑλλάδος
* * * * * = Μικρὸς Ἀθηναῖος.

335. Μωσαϊκὸν

Ὁ Στυμῶν, ὁ Πηνειός, Μαζὶ Νέστος, Στερεῖός Καὶ στὸ τέλος ὁ Ἀεῖός, Ἀπὸ ἓνα τῶν δανεῖζουν Κι' ἄλλον, ἔξω, σχηματίζουν. Κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου

336-340 Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκαστῆς τῶν κάτωθι λέξεων, δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ,

νὰ σχηματισθοῦν, μετὰ ἢ ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις:

νόμος, ὄρμος, λόγος, νάνος, πῶς

Πυροβολικὴ

341. Διπλὴ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν τὸν θερμότερον τόπον τῆς γῆς, τὰ δὲ δευτέρω γράμματα ἀρχαῖον φιλόσοφον.

1, Ἀρχ. θεός 2, Μουσικὸν ὄργανον 3, Μέγας Ζωγράφος 4, Δένδρον 5, Πόλις τῆς Τουρκίας 6, Ἀστερισμός.

Ἀγέλαστος

342. Φωνηεντόλιπον

μο—μ—μ—πτ

Φιλελεύθερος Ἀθλητής

343. Γρίφος.

Ὅσο κρατήσῃ, τόσο φῶς!

Ναυτόπαις

344. Restauration

Ecrire donc d'apprenez avant penser à.

Avec ces mots formez un vers de Boileau.

Συμῶν

345. Double Acrostiche

Les premières lettres un animal feroce; les troisièmes un aliment:

1, animal, rongeur; 2, Météorologique; 3, Déesse des Egyptiens; 4, Négatif

Κρυατίζουσα Κυνόλεονκος.

ΑΥΣΕΙΣ

τῶν Ἀσκήσ. τῶν φύλ. 6 καὶ 7.

65. Ἀρχιμήδης (ἀρχή, Μῆδοι, ς.)—66. Ντόμνο (do, mi, non.)—67. Καῖσαρ - Αἶσα - Ἀσία.—68. Πύλος-Πύλος.

69. ΣΠΕΤΣΑΙ 70—74. Διὰ

Α Ν τοῦ Β: βάρος,

ΚΕΡΚΥΡΑ βολή, βία, βέ

ΛΟ ΟΦ λος, ἀμβλεια

ΛΣ ΔΗ —75. ΡΩΣ.

Α Ο ΣΙΑ (Ρωμα-

Σ Ν λέος, Ὁκεα-

νός, Στενός, Στέλλω, Ἰδιος,

Ἀμείβω.)—76. Ἡ 78. Α

γλώσσα πολλοὺς εἰς Ν

ὀλεθρον ἤγαγε. — DIJON

77. Με τὴ μελέτη ὁ Ο

ἀμαθὴς γίνεται σοφός. U

(μ' ἔτη, μ' ἔλ ἔτη, ὡά, μαθ εἰς,

γῆ, ναι, τ' ἔσο φῶς.)

79. Διαθήκη (διὰ, θῆκη).—80.

Ἀράλθεια (λάμα=αμολ, θεία).—

81. Πιττακός (πι, τὰ, Κῶς).—

82. Ἐν (ε' = δ, ν' = 50.)

83. Μ Σ Σ 84. Δ Ε Ο

Α Α Ο ΠΑΡΑΔΙΣ

Ρ Δ Ν (Ἐρε, ὅλα

Φ Α Λ Α Ι Ν Α δός, Πάρος,

Δ Μ Θ ἄρα, Ρό

Ο Ι Ω δος, δάλια,

Ρ Σ Ν ἵππος, Σάρ-

δεϊς.)—85—89. Διὰ τοῦ Χ: χῆν,

χρόνος, μυθός, χολός, μάχη.—90.

ΔΕΩΝ-ΑΡΤΑ (Δαχσεῖς, ἘΡιννός

ὌΤιον, ΝΑούμ)—91. Μὴν πῆς

μὰ τοῦ πηγαδιού, γιὰ νὰ μὴν

ἀκούσῃς μπου.—92. Ἡ ἀρετὴ

ἐπαινέται (Ἰω, ἔτη ἔτ' ἐν ἱ τε).—

93. ESPAGNE (Egalité, Sa-

vant, Prejugé, Egalisable,

Gellée, Narine, Empreinte.)—

94. Toit-toit.

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς ἔξι: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος, καὶ 20ός. Ἐκαστος τόμος δρ. 15, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστέλλομενος δραχ. 16 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. 20 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1923) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 30 ἐν ὅλῳ. Ἐκαστος τόμος ἀρραφός, δρ. 47 καὶ ραμμένος δρ. 50. Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκάστον τόμου προστέθειται εἰς τὰς ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. 2 ὁ ἀρραφός καὶ δρ. 5 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 12, — εἴτε ἀρραφός, εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἔτος 10 τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπλᾶ στοιχεῖα δρ. 4, τὸ ἐλάχιστον 40 λέξεις μετὰ ἀπλᾶ στοιχεῖα λεπ. 50 καὶ μετὰ κεφαλαία λεπ. 70 Ὁ χωριστὸς στίχος δραχμᾶς 2. Ἡ ἀποπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΑ'—629α)

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΤΙΤΑΝ", ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ τῆς ἐορτῆς τῶν εὐχεταί εἰς ὅλους τοὺς Κωνσταντινίους καὶ τὰς ἑλένας ἔτη πολλὰ καὶ εὐτυχίᾳ, ἰδίως δὲ εἰς τὸν ΚΟΡΑΗ, ΦΛΟΓΑ, ΤΡΕΛΗΝ ΧΟΡΕΥΤΡΙΑ, ΠΕΤΑΧΤΗ ΜΙΚΡΟΥΛΑ.

(ΚΑ'—634)

Δεσποινὶς ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ, δέχομαι. Γράψατε πρῶτη.—ΑΝΘΟΣ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥ

(ΚΑ'—635)

Υπὸ τοῦ «ΕΡΑΚΙΚΟῦ ΘΡΑΥΣ» διωργανθῆ θεατρικῆς παραστάσεως διεξαχθεῖσα λίαν ἐπιτυχώς.

(ΚΑ'—636)

Προκηρῶσσο διαγωνισμὸν ἀγράφων κατ' ἐπιστολὰς. Προθεσμία διμήνου βραβεῖα τρία. Δίσις: Τάξην Καρναβούλιαν, γυμνασιόπαιδα, Σπάρτην. Παιδί Βουνοῦ—Κοντολέφα, Ἐνδοξὴ Σπάρτη—Νικολόπουλος, Σπαρτιάτης—Κανελάκου. ΣΠΑΡΤΙΑΤΟΠΟΥΛΟ

(ΚΑ'—637)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΤΙΤΑΝ", — ναυγέλλομεν εἰς τὰ Διαπλάστωλα, ὅτι παρ' ὅλην μὲν τὴν καλὴν θέλησιν δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐπιτύχωμε τὴν «Ἐνὸς» Ἀλεξανδρινῶν Διαπλάστωλων.

(ΚΑ'—638)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΤΙΤΑΝ", — Μ ΑΘΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ, ὅσο διὰ τὴν συμμαχίαν μας, νὰ μᾶς γράψετε ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Δίσις: Nic. Stroumzi, Rue Fouad Ier Alexandrie (Egypte).

(ΚΑ'—639)

Μοναὶ, δὲν εἶμαι ἡ Δανάη. Μὰ πρόσθε, γιὰτὶ σὲ μοιολογήκα. ΤΣΑΧΠΙΝΑ

(ΚΑ'—640)

ΑΝΤΙΓΟΝΗ, σοὺ βγάλαμε τὸ ἐπαγωγόρον, μὰ δὲν εἴπαμε νὰ τὸ γράψῃς. Βοῆ, πού τὰ μαθαίνουμε!!!—ΜΑΓΚΑΣ, ΑΛΑΝΗΣ

(ΚΑ'—641)

Ἄγε Κούφα, Νικόλαε Παπακων..., τί ὥραια πού ἔχετε νὰ μοιράσῃτε ψευδώνυμα, Συγκαταστήσατε ὅς ἀξίζουσιν.

(ΚΑ'—642)

Υπὲρ τῆς Σελήνης, οἰκτρά ἀποτυχία εἶχε στήν ἀνακάλυψιν τῆς Μανδονοπούλας. Παράσημο σοὺ ἔδωκε. Δὲν μᾶς λές ποῖα εἶναι ἡ συντροφία Σταυρούδη πού περνᾷ ἀπὸ τὸ ὄροστο τῆς; ΔΡΟΣΕΡΟΣ ΖΕΦΥΡΟΣ, ΓΥΛΛΟΣ

(ΚΑ'—643)

Παιδιά, δὲν βρίζετε πολὺ κουτὴ τὴν φανταστικὴ ἀνακάλυψιν τοῦ Υἱοῦ τῆς Σελήνης γιὰ τὴν Φαῖστα; Μήλβι

(ΚΑ'—644)

Υπὲρ τῆς Σελήνης, γενεὸν πρῶτα παῖδ' τοῦ ἡλίου καὶ ἔπειτα ἀνακαλύπτει καὶ τὴν: Φαῖστα

(ΚΑ'—645)

Απὸ τίς πολλὰς ἀσχολίας παραλείψαμε νὰ εὐχηθῶμε στοὺς φίλους γιὰ τὸ Πάσχα ζητούμεν συγγνώμην. Μήλβι, Φαῖστα

(ΚΑ'—646)

ΜΑΚΕΔΟΝΟΠΟΥΛΑ, Δὲν μετ' ἐπὶ λόγια καὶ πλὴν πικρὰ ἀκόμα. Τὸ θυμάσαι; Σεμῆρις, ἀναγεννῆσθαι; πού τὰ πουλιά γελοῦνε στήν Τ. ΧΕΙΜΑΡΡΟΣ

(ΚΑ'—647)

Μαίνοντας στὸ πράσινο σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως, χαίρετ' ὅλα τὰ Διαπλάστωλα.

Μακωνίτσα, Ἀρλεζινα, γιὰτὶ μετ' ἐκείνην δὲν ἀλλοφρονεῖται; Μὲχρι προχθὲς εἴσατε μπεμπέκες! τώρα μετ' ὅσους; Ἀρλεζινα, ντροπὴ! μετ' ἐκείνην ψευδώνυμο πειράζεται τὸ Τρελὸ Ναιτοπούλο. — Χείμαρρε, ἀλλοφρονεῖται γαλλιστὶ; ΝΥΚΤΟΠΛΑΝΟΣ

(ΚΑ'—648)

ΔΙΑΠΛΑΣΤΟΥΛΑ, ΔΙΑΠΛΑΣΤΟΥΛΑΣ, ἡ ὀΜΟΣΠΟΝΔΙΑ «ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ» περιμένει τὴν ὑποστήριξίν σας στὸ Β' Διαγωνισμὸ τῆς (ΚΑ'—475).

(ΚΑ'—649)

Μαῦρε Ἰππία, εἰσαι τρελλὸς νοῦ! ζῶντας πῶς μοιρεῖται νὰ με νικήσῃς. Νομίζεις πῶς δὲν εἰς ἔξω; θανάση μου, ἡπάτησόν! Εἰσαι 16 χρόνων καὶ κάθεσαι στήν ὁδὸν Χάρτου; δὲ καὶ περισσοτέρω; Καὶ σὺ Τίτάν, εἰσαι γιὰ τὸ σῶμα σὺν μοιρεῖ ὁ ἔξω νητὴς τῆς Σαχάρας ἄς με ἐσκεπάζῃ ΚΟΜΗΣ ΦΟΙΝΙΣ

(ΚΑ'—650)

Σεμῆρις, γράψατε: Κωνσταντῖνον Λερούκαν p. r. Ἀθήνας.

ΚΟΜΗΣ ΦΟΙΝΙΣ

(ΚΑ'—651)

ΜΑΓΚΑ, ΑΛΑΝΗ, ἔτσι φαίνεται! ΜΑΓΚΑΜΟΝ, ὅτι ὅρα δὲς εἴμ' ἐτοιμὸς! Δὲν ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΝΕΙΡΟ

(ΚΑ'—652)

ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ἀγράφων καρτῶν. Θὰ λειφθῶν ὑπ' ὀφιν ποιήσε καὶ ποσότης. Προθεσμία διμήνου. Συμμετοχὴ 50λεπτο. Βραβεῖα: (Δύο τόμοι Διαπλάσεως Β' περιόδου, Ἀθλίου Οὐγκώ, Φανούστ, Ἐπιστημονικὴ Ἠχώ, Κάμεν). Δίσις: Γεώργ. Μισιον, Ἀκροπόλεως 13, Θεσσαλονίκη. ΓΕΩΡΓ. ΑΣΤΕΡΗΣ, ΡΙΓΟΛΕΤΟΣ

(ΚΑ'—653)

ΝΕΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ κατ' ἐπιστολὰς (ἀγράφων). Προθεσμία διμήνου. Βραβεῖα δύο. Τίτάν, λάβε μέρος. Δίσις: Γ. Βορβήν, Θεσφῶς 21, Ἀθήναι.

Ἑλληνικὴ Πολιτεία

(ΚΑ'—654)

Ο Τυφὼν εἶναι κολοβὸς ἀκόμη καὶ δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ἀντιβῇ τῷ ΤΙΤΑΝ. Διαβόλσσα

(ΚΑ'—655)

Βασίλισσα στὶς Παπαρῶνες, ἡ χαρὰ μου δὲ λέγεται τὸ χρυσὸ σὰς λογανία μου χάριον τόσες γλυκὲς στιγμὲς χίλια εὐχαριστῶ.—Κομὴ Φοῖνις, διόλου περιφρονησθὴν, ἀλλά... εἶμαι τόσο βραβία πῶς δὲ με ἔχετε. —Τρελλοσάννα, εὐχαριστῶ πάρα πολὺ.—Ποῦ τῆς Καταφύξης, ἂν καὶ τὰ καλὰ σὰς λογία εἶναι πολλὰ γιὰ τὸ μικρὸν βραβεῖο, λέει: εὐχαριστῶ. Ὅσο γιὰ τὰ ταῦτα εἶναι ἓνα τετραδίου καὶ μοῦ εἶχατε ζητήσῃ στὸ 50 φυλλάδιο.

ΜΕΝΕΞΕΔΕΝΙΟ ΜΠΟΥΚΕΤΑΚΙ

(ΚΑ'—656)

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ «ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ», ΠΑΝΤΑΧΟΥ ΠΑΡΟΝ, ΝΟΣΤΑΛΓΙΑΣ ΣΜΥΡΝΙΟΠΟΥΛΑ, ΠΟΝΟΥ ΔΑΚΡΥ, ΠΟΛΥΒΙΕ, ΦΙΟΡΗ ΛΕΒΑΝΤΕ, ἑλάρωμεν σὰς εὐχαριστοῦμεν.

(ΚΑ'—657)

Ανταλλάσσω Μ. Μ. μετ' ὅλους ὅσοι μοι προστείλουν.

Ἀπόγονος τοῦ Ὀδυσσεύς

(ΚΑ'—658)

Ἀθυσμένη Λεμονία, ἀφοῦ σοὺ ἀρέσει ἡ ἀλλοφρονησία, ἀλλοφρονεῖται. Γράψ: Λυραγνήν, p. r. Ἰθάκη.